

مأخذشناسی پژوهش‌های کلامی در غرب

به کوشش محمدکاظم رحمتی

هر پژوهشی در گرو مراجعةً محقق به تحقیقات و مطالعات مرتبط با تحقیق وی است. به عبارت دیگر، مهم‌ترین مسئلهٔ هر تحقیق، آشنایی با منابع اصلی و کارهای انجام شده در آن موضوع است. گسترهٔ پرتنوع مطالعات اسلامی در حوزهٔ کلام اسلامی، و غنایی که این پژوهش‌ها علی‌رغم برخی کاستی‌ها و گاه خصوصی‌ها دارند، امری است که محققان این حوزه را به تأمل در دستاوردها و تحقیقات غربیان و امی دارد. کتاب‌شناسی ذیل، کاری است ناتمام در گردآوری این پژوهش‌ها که از سال‌ها قبل دغدغهٔ صاحب این قلم بوده است. تلاش در کار فعلی معطوف به گردآوری اطلاعات موجود در *Index Islamicus* –معتبرترین مأخذ کتاب‌شناسی در قلمرو مطالعات اسلامی در جهان غرب– بوده است. البته بخش قابل توجهی از این داده‌ها به فرانسه یا آلمانی است و نگارندهٔ عمده‌تاً به مقالات و آثار انگلیسی اکتفا کرده و امیدوار است در آینده بتواند با ذکر فشرده‌ای از متن مقالات، ذکر مشخصات آثار ترجمه شده و تأییفات عرب‌زبان‌ها در این حوزه‌ها و ذکر برخی اطلاعات جانبی صورت کامل‌تری از این اثر را به انجام برساند. در این فهرست، از ذکر مقالات فلسفی به دلیل اینکه هاینس داییر در این حوزه اثری را ارائه کرده، صرف نظر شده است.^۱

- 1) Binyamin Abrahamov, *Anthropomorphism & Interpretation of the Qur'an in the Theology of al-Qasim ibn Ibrahim Kitab al-Mustarshid*. Leiden: E. J. Brill, 1996. xvii + 152pp.

(تبیه و تفسیر قرآن در نظریات کلامی قاسم بن ابراهیم و کتاب المسترشد او)
[بنیامین آبراهاموف دانش آموخته دانشگاه حبرو است و پایان نامه وی تصحیح رسائل امام قاسم بن ابراهیم رسی (متوفی ۲۴۶ق) است.]

- 2) -----, *The Theological Epistles of al-kasim ibn Ibrahim* (in Hebrew)
(رساله های کلامی قاسم بن ابراهیم)

- 3) -----, Al-Kasim b. Ibrahim on The Proof of God's Existence (*Kitab al-Dalil al-Kabir*), Leiden: E.J. Brill, 1990, xiii + 201pp.
(برهان قاسم بن ابراهیم بر وجود خدا «كتاب الدليل الكبير»)

- 4) -----, An Isma'ili epistemology: the case of Al-Da'i al-Mutlaq 'Ali b. Muhammad b. al-Walid, *Journal of Semitic Studies*, 41 ii, 1996, pp.263-273.
(معرفت شناسی اسماعیلی: مطالعه موردی درباره داعی مطلق علی بن محمد بن ولید)

- 5) -----, The Bi-la kayfa doctrine and its foundations in Islamic theology, *Arabica*, 42 iii, 1995, pp.365-379.
(عقيدة بلا كيف و مبانی آن در کلام اسلامی)

- 6) -----, 'Abbad ibn Sulayman on God's transcendence, some notes, *Der Islam*, 71 i, 1994, pp.109-120.
(نکاتی درباره دیدگاه عباد بن سلیمان در باب تعالی خدا)

- 7) -----, 'Abd al-Jabbar's theory of divine assistance (lutf), *Jerusalem studies in Arabic and Islam*, 16, 1993, pp.41-58.
(نظریه قاضی عبدالجبار در باب لطف)

- 8) -----, Al-Ghazali's supreme way to know God, *Studia Islamica*, 77, 1993, pp.141-168.
(برترین راه شناخت خدا از نظر غزالی)

- 9) -----, Ibn Taymiya and the doctrine of 'ismah, *Bulletin of the Henry Martyn*

Institute of Islamic Studies, 12 iii-iv, 1993, pp.21-30.

(ابن تیمیه و عقیده عصمت انبیاء)

10)-----, Necessary knowledge in Islamic theology, *British Journal of Middle Eastern Studies*, 20, 1993, pp.20-32.

(علم ضروری در کلام اسلامی)

11)-----, The appointed time of death (agal) according to 'Abd al-Gabbar: annotated translation of Al-Mugni vol. XI, pp.3-26, *Israel oriental studies*, 13, 1993, pp.7-38.

(اجل مسمی بر طبق تعالیم قاضی عبدالجبار: ترجمه و شرح بخشی از جلد یازدهم کتاب المعنی فی ابواب التوحید)

12)-----, Fakhr al-Din al-Razi on God's knowledge of the particulars, *Oriens*, 33, 1992, pp.133-155.

(نظر فخرالدین رازی در باب علم خدا به جزئیات)

13)-----, Ibn Taymiyya on the agreement of reason with tradition, *Muslim World*, 82 iii-iv, 1992, pp.256-273.

(دیدگاه ابن تیمیه در باب سازگاری عقل و نقل)

14)-----, Ibn Sina's influence on Al-Ghazali's non-philosophical works, *Abr-Nahrain*, 29, 1991, pp.1-17.

(تأثیر ابن سینا در آثار غیر فلسفی غزالی)

15)-----, Al-Ghazali's theory of causality, *Studia Islamica*, 67, 1988, pp.75-98.

(نظریه غزالی در باب علیت)

16)-----, The Tabaristani's question: edition and annotated translation of one of al-Kasim ibn Ibrahim's epistles, *Jerusalem Studies in Arabic and Islam*, 11, 1988, pp.16-54.

(مسئله طبرستانیه: تصحیح و ترجمه و شرح یکی از رسائل قاسم بن ابراهیم رسّی)

17)-----, Al-Kasim Ibn Ibrahim's theory of the Imamate, *Arabica*, 34, 1987, pp.80-105.

ظریه قاسم بن ابراهیم رسّی در باب امامت

18)-----, The Barahima's enigma: a search for a new solution, *Welt des Orients*, 18, 1987, pp.72-91. [Islamic & Jewish attitudes to the Brahmans.]

(شبھہ برآحمد: در جستجوی پاسخی جدید)

- 19)-----, Al-Kasim Ibn Ibrahim's argument from design, *Oriens*, 29-30, 1986, pp.259-284.

(استدلال قاسم بن ابراهیم رسّی در باب برهان نظم)

- 20)-----, A re-examination of Al-Ash'ari's theory of *kash* according to *Kitab al-luma'*, *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1989 ii, pp.210-221.

(بازنگری درباره نظریه کسب ابوالحسن اشعری بر اساس کتاب اللumen)

- 21) M. Allard, Un philosopher theologien: Muhammad b. Yusuf al-'Amiri, *Rev. hist. rel.*, 187 (1975), pp.59-69.

(متکلم - فیلسوفی ناشناخته: محمد بن یوسف العمیری)

- 22)-----, Un pamphlet contre al-As'ari, *Bulletin d'Etudes orientales*, 23 (1970), pp.129-165.

(رساله‌ای در رد ابوالحسن اشعری)

- 23)-----, Language et theologie musulmane, *Travaux et jours*, 12 (1964), pp.63-81.

(زبان در کلام اسلامی)

- 24) Nejla M. Abu-Izzeddin, *The Druzes, A New Study of Their History, Faith and Society*, Leiden: E. J. Brill, 1984.

تحقيقی جدید دربار تاریخ، دین و جامعه دروزی، [متن عربی: نجلاء ابوعزالدین، الدروز فی التاریخ،
بیروت، ۱۹۹۰.]

- 25) Qeyamuddin Ahmad, *The Wohhabî Movement in India*, 2nd ed. New DEHli: Manohar, 1994, pp. 352.

(جنبش وہابی در هند)

- 26) Mohammad Ali Amir-Moezzi, Contribution a la typologie des rencontres avec l'Imam cache. (Aspects de l'imamologie duodecimaine II), *Journal Asiatique*, 284 i, 1996, pp.109-135.

(سنخ‌شناسی امامان شیعه (ابعادی از امام‌شناسی))

- 27)-----, Notes sur deux traditions "heterodoxes" imamites, *Arabica*, 41 i, 1994, pp.127-133.

(نکاتی در باب دو حدیث شاذ امامی)

- 28)-----, *The divine guide in early Shi'ism: the sources of esotericism in Islam*, D.

- Streight (Translator), Albany (USA): State University of New York Press, 1994, pp.279. [Translation of *Guide divin dans le shi'isme originel*]
- (هدایت الاهی در تشیع نخستین: منابع باطنی‌گری در اسلام)
- 29)-----, Al-Saffar al-Qummi (m. 290/902-3) et son Kitab Basa'ir al-darajat, *Journal Asiatique*, 280 iii-iv, 1992, pp.221-250. [On the Imams.]
- (محمد بن حسن صفار قمی (متوفی ۲۹۰ق / ۹۰۳م) و کتاب بصائر الدرجات [درباره ائمه])
- 30)-----, Relations with unbelievers in Islamic theology, *We believe in One God*, Edited by A. Schimmel. and A. Falaturi, London, 1979, pp.101-111
- (رابطه با کافران در کلام اسلامی)
- 31)-----, The first As'arites' conception of evil and the devil, *M'el. Henry Corbin*, Tehran, 1977, pp.177-189.
- (نخستین تلقی اشعریان از شر و شیطان)
- 32) Said Amir Arjomand, The consolation of theology: absence of the Imam and transition from chiliiasm to law in Shi'ism, *Journal of Religion*, 76 iv, 1996, pp.548-571.
- (تسلی کلام: غیبت امام و گذار از افسردگی به فقه در تشیع)
- 33)-----, The crisis of the Imamate and the institution of occultation in Twelver Shi'ism: a sociohistorical perspective, *International Journal of Middle East Studies*, 28 iv, 1996, pp.491-515.
- (بحran امامت و بنیانگذاری غیبت در تشیع دوازده امامی: بُعد جامعه - تاریخ شناسانه)
- 34)-----, 'Abd Allah ibn al-Muqaffa' and the 'Abbasid revolution, *Iranian studies*, 27 i-iv / 1994, 1995, pp.9-36.
- (عبدالله بن مقفع و انقلاب عباسیان)
- 35)-----, *Shi'ism, authority, and political culture, Authority and political culture in Shi'ism*, Albany: State University of New York Press, 1988, pp.1-22.
- (تشیع، مرجعیت و فرهنگ سیاسی، مرجعیت و فرهنگ سیاسی در تشیع)
- 36)-----, *The shadow of God and the hidden Imam: religion, political order and social change in Shi'ite Iran from the beginning to 1890*, Publications of the Centre

- for Middle Eastern Studies, Chicago: University of Chicago Press , 1984, pp.356.
 (سایه خدا و امام غایب: دین، نظم سیاسی و تغییرات اجتماعی در ایران شیعی از آغاز تا سال ۱۸۹۰ میلادی)
- 37)Mahmoud Ayoub, The Islamic concept of justice, Nimat Hafez, *Islamic identity and the struggle for justice*, Gainesville: University Press of Florida, 1996, pp.19-26.
 (مفهوم اسلامی عدالت)
- 38)-----, Divine preordination and human hope: a study of the concept of *bada'* in Imami Shi'i tradition, *Journal of the American Oriental Society*, 106, 1986, pp.623-632.
 (تقدیر الاهی و امید انسانی: مطالعه‌ای در باب مفهوم بداء در سنت شیعه)
- 39)-----,The word of God in Islam, *Greek Orthodox Theological Review*, 31, 1986, pp.69-78.
 (کلام خدا در اسلام)
- 40)-----,The word of God and the voices of humanity, J Hick (Editor) Hasan Askari (Editor), *The experience of religious diversity*, Aldershot: Gower, 1985, pp.53-65.
 (سخن خدا و صدای بشریت)
- 41)M. M. Bar-Asher and A. Kofsky, A tenth-century Nusayri treatise on the duty to know the mystery of divinity, A. Kofsky, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 58 ii, 1995, pp.243-250.
 (رساله‌ای نصیری از قرن دهم میلادی در باب تکلیف آگاهی از سرّ الوهیت)
- 42)-----,An early Nusayri theological dialogue on the relation between the *ma'na* and the *ism*,A. Kofsky, *Le Museon*, 108 i-ii, 1995, pp.169-180.
 (رساله‌کهن نصیری در گفت‌وگوهای کلامی در باب رابطه معنی و اسم) [متن عربی و ترجمه انگلیسی مسائل علی بن عبدالله بن هارون الصائغ].
- 43)-----,The Nusayri doctrine of 'Ali's divinity and the Nusayri trinity according to an unpublished treatise from the 7th/13th century, A. Kofsky, *Der Islam*, 72 ii, 1995, pp.258-292.
 (عقيدة نصیری در باب الوهیت علی [علیہ السلام] و تثییث نصیری بر طبق رساله منتشر نشده نصیریه از قرن هفتم هجری / سیزدهم میلادی)
- 44)-----,Variant readings and additions of the Imami-Si'a to the Quran, *Israel oriental studies*, 13, 1993, pp.39-74.
 (قرایات مختلف و افزوده‌های شیعه به قرآن)

- 45)-----, Deux traditions heterodoxes dans les anciens commentaires imamites du Coran, *Arabica*, 37, 1990, pp.291-314.
(دو حدیث شاذ در تفاسیر کهن امامیه)
- 46) M. Bernard, La critique de la notion de nature (tab') par le kalam, *Studia Islamica*, 51 (1980), pp.59-105
(نقد مفهوم طبع در کلام)
- 47)-----, La notion de 'ilm chez les premiers Mu'tazilites, *Studia Islamica*, 36 (1972), pp.23-45.
(مفهوم علم براساس عقاید معتزلیان)
- 48)-----, La notion de 'ilm chez les premiers Mu'tazilites, *Studia Islamica*, 37 (1973), pp.27-56.
(مفهوم علم جزئی بر اساس عقاید معتزلیان)
- 49) C. E. Bosworth, Al-Khwarazmi on various faiths and sects, chiefly Iranian", *Iranica Varia: papers in honor of Professor Ehsan Yarshater Acta Iranica*, Leiden: Brill , 1990, pp.10-19.
(نوشتۀ خوارزمی در باب ادیان و فرق مختلف به ویژه ادیان ایرانی)
- 50)-----, Al-Hwarazmi on theology and sects: the chapter on kalam in the Maf-atih al-'ulum, *Bulletin d'Etudes orientales*, 29 (1977), pp.85-95.
(نوشتۀ خوارزمی در باب کلام و فرق: فصل مریبوط به کلام در مفاتیح العلوم)
- 51)-----, The rise of the Karamiyyah in Khurasan, *Muslim World*, 50 (1960), pp.5-14.
(ظهور کرامیه در خراسان)
- 52)R. Brunschvig, Mu'tazilisme et Optimum (al-aslah), *Studia Islamica*, 39 (1974), pp.5-23.
(دیدگاه معتزله در باب اصلاح)
- 53)-----, Rationalite et tradition dans l'analogie juridico-religieuse chez le mu'tazilite 'Abd al-Gabbar, *Arabica*, 19 (1972), pp.213-221.
(درباره دیدگاه‌های قاضی عبدالجبار معتزلی)
- 54)-----, Pour ou contre la logique grecque chez les theologiens-juristes de l'Islam: Ibn Hazm, al- Ghazali, Ibn Taimiya, *Oriente e Occidente nel medioevo*, 1971, pp.185-227.
(درباره موضع متکلم - فقیهان اسلام نسبت به منطق یونان: ابن حزم، غزالی، ابن تیمیه)

55)-----, Encore sur la doctrine du Mahdi Ibn Tumart, *Folia Orientalia*, 12 (1970), pp.33-40.

(درباره نظریه مهدی ابن تومرت)

56)-----, Los teologos-juristas del Islam en pro o en contra de la logica griega: Ibn Hazm, al-Gazali, Ibn Taymiyya, *al-Andalus al-Andalus*, 35 (1970), pp.143-177.

(درباره موضع متکلم - فقیهان اسلام نسبت به منطق یونان: ابن حزم، غزالی، ابن تیمیه)

57) -----, Devoir et pouvoir. Histoire d'un probleme de theologie musulmane, *Studia Islamica*, 20 (1964), pp.5-46.

(درباره کلام اسلامی)

58)-----, Averroes juriste, *Etudes d'Orientalisme Levi-Provencal*, 1 (1962), pp.35-68.

(درباره ابن رشد)

59)-----, Mu'taxilisme et As'arisme a Bagdad, *Arabica*, 9 (1962), pp.345-356.

(معتزیان و اشاعره بغداد)

60)-----, Sur la doctrine du Mahdi ibn Tumart, *Arabica*, 2 (1955), pp.137-149.

(درباره نظریه مهدی ابن تومرت)

61)-----, L'argumentation d'un theologien musulman du X siecle contre le Judaism, *Homenaje a Millas-Vallicrosa*, I, (1954), pp.225-241.

(استدلالهای متکلمان مسلمان بر ضد یهودیان)

62)-----, Les usul al-fiqh imamites a leur stade ancien et XI siecles), *Le Shi'isme imamite*, 1968 (1970), pp.201-213

(درباره اصول فقه امامیه)

63) R. P. Buckley, The Early Shiite Ghulah, *Journal of Semetic Studies*, 42/ii, 1991, pp. 301-325.

(نخستین غلات شیعه)

64) M. Ali Buyukkara, The Sci'ism in The Party of Musa Al-Kazem And The Emergence of The Waqifa, *Arabica*, xlvii, pp. 78-99

(تشیع در عهد امام موسی کاظم و ظهور واقفه) محمدعلی بیوقرہ متخصص در تاریخ تشیع است که پایان نامه دکتری خود را درباره جنبش‌های شیعی در زمان امام موسی کاظم و امام رضا علیهم السلام نوشته است.

- 65) N. Calder, The Barahima: literary construct and historical reality, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 57 i, 1994, pp.40-51. [Muslim historiography of Hindu Brahmins.]
(براهمه: ساخت ادبی و واقعیت تاریخی)
- 66)-----,The significance of the term imam in early Islamic jurisprudence, *Zeitschrift fur Geschichte der Arabisch-Islamischen Wissenschaften*, 1, 1984, pp.253-264.
(اهمیت اصطلاح امام در ادوار نخستین فقه اسلامی)
- 67) Mustafa Ceric, *Roots of Synthetic Theology in Islam: A Study of The Theology of Abu Mansur Al-Maturidi* (d. 333/944), ISTAC, Kualalumpur, 1995, pp. vii+276.
(ریشه‌های کلام تلفیقی در اسلام: پژوهشی درباره دیدگاه‌های کلامی ابو منصور ماتریدی)
- 68)M. Cook, "On the origins of Wahhabism", *Journal of the Royal Asiatic Society*, Third Series, 2, 1992, pp.191-202.
(در باب خاستگاه و هابیت)
69)-----,The provenance of the Lam' al-Shihab fi sirat Muhammad Ibn 'Abd al-Wahhab, *Journal of Turkish Studies*, 10, 1986, pp.79-86.
(اصل و منشأ کتاب لمع الشهاب فی سیرة محمد بن عبد الوهاب)
- 70)-----,Activism and quietism in Islam: the case of the early Murji'a, A S (Editor) Ali E (Editor), *Islam and power*, London: Croom Helm, 1981, rpp. 1982, pp.15-23.
(قیام و قعود در اسلام: مطالعه موردی مرجئة نخستین)
- 71)-----,*Early Muslim dogma: a source-critical study*, Cambridge: Cambridge University Press, 1981, pp.242.
(عقاید مسلمانان نخستین: مطالعه انتقادی منبع)
- 72)-----,The origins of Kalam, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 43 (1980), pp.32-43
(خاستگاه‌های علم کلام)
- 73)Hanri Corban,The Isma'ili response to the polemic of Ghazali, *Isma'ili contributions to Islamic culture*, Edited by S. H. Nasr. Tehran. 1977, pp.67-98
(پاسخ اسماعیلیان به مجادله غزالی)
- 74)-----,Theologoumena Iranica, *Studia Iranica*, 5 (1976), pp.225-235
(متکلمان ایرانی)

- 75)-----, Sur la notion de 'walayat' en Islam shi'ite, *Normes et valeurs dans l'Islam contemporain*, 1966, pp.38-47
 (نکاتی درباره مفهوم ولایت در اسلام شیعی)
- 76)-----, Sayyed Haydar Amoli (VIIIe siècle) theologien shi'ite du soufisme, *Mélanges H. Masse*, 1963, pp.72-101.
 (سید حیدر آملی (متوفی قرن هشتم هجری)، متکلم و صوفی شیعی)
- 77)-----, Une grande figure du shi'isme iranien Mir Damad, *Orientalia Romana*, 1, 1958, pp.23-49.
 (میرداماد شخصیت برجسته شیعی و ایرانی)
- 78)-----, Le 'Kitab Jami' al-Hikmatain' de Nasir-e Khosraw (Summary), 22 Cong. Or. 1951, II (1957), pp.241-242.
 (خلاصه‌ای از کتاب جامع الحکمتین اثر ناصر خسرو)
- 79)-----, Confessions extatiques de Mir Damad, maître de théologie à Isphahan (ob.1041/1631-1632), *Mé. L. Massignon*, 1, 1956, pp.331-378.
 (درباره میرداماد)
- 80)Patricia Crone, 'Even an Ethiopian slave': the transformation of a Sunni tradition, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 57 i, 1994, pp.59-67. [By Kharijis.]
 (ولو کان عبداً جبشاً؟ نقل یک حدیث سنی از منظر خوارج)
- 81)----, Islam, Judaeo-Christianity and Byzantine iconoclasm, *Jerusalem studies in Arabic and Islam*, 2, 1980, pp.59-95.
 (اسلام، یهودیت و مسیحیت و شمایل پرستی بیزانسیان)
- 82)Farhad Daftary, Diversity in Islam: communities of interpretation, Azim A, *The Muslim almanac: a reference work on the history, faith, culture, and peoples of Islam*, Detroit: Gale Research Inc., 1996, pp.161-173. [Early sects & divisions.]
 (افراق در اسلام: جوامع تفسیری)
- 83)-----, Hasan-i Sabbah and the origins of the Nizari Isma'ili movement, *Mediaeval Isma'ili history and thought*, Cambridge: Cambridge University Press, 1996, pp.181-204.
 (حسن صباح و خاستگاه‌های حرکت اسماعیلی نزاری)

- 84)-----, Isma'ili studies, *Mediaeval Isma'ili history and thought*, Cambridge: Cambridge University Press, 1996, pp.1-18.
(اسماعیلیه و مطالعات اسماعیلیه)
- 85)-----, *The Assassin legends: myths of the Isma'ilis*, London: Tauris, 1994, pp.213.
(افسانهٔ حشاشین: اسطوره‌های اسماعیلیان)
- 86)----, A major shi'ism in the early Isma'ili movement , *Studia Islamica*, 77, 1993, pp.123-139.
(دوستگی در جنبش اسماعیلیه نخستین)
- 87)-----, Persian historiography of the early Nizari Isma'ilis, *Iran*, 30, 1992, pp.91-97.
(تاریخ‌نگاری فارسی اسماعیلیان نزاری کهن)
- 88)-----, The earliest Isma'ilis, *Arabica*, 38, 1991, pp.214-245.
(اسماعیلیان نخستین)
- 89)-----, Professor Asaf A.A.Fyzee (1899-1981), *Arabica*, 31, 1984, pp.327-330.
(پرسور آصف علی اصغر فیضی)
- 90)Hans Daiber, The Ismaili background of Farabi's political philosophy - Abu Hatim ar-Razi as a forerunner of Farabi, *Gottes ist der Orient, Gottes ist der Okzident: Festschrift für Abdoldjavad Falaturi zum 65. Geburtstag Kolner Veröffentlichungen zur Religionsgeschichte Cologne: Bohlau* , 1991, pp.143-150.
(پیش‌زمینه‌های اسماعیلی فلسفهٔ سیاسی فارابی: ابو‌حاتم رازی طلایه‌دار فارابی)
- 91)-----, Anfänge muslimischer Theologie im Lichte eines neuen Textes von Wasil Ibn 'Ata', *Adel Sidarus Islao e Arabismo na peninsula iberica: Actas do XI Congresso da Uniao Europeia de Arabistas e Islamologos (Evora-Faro-Silves ... 1982)*. Evora: Universidade de Evora, 1986, pp.383-391.
(دریارهٔ عقاید اعتزالی واصل بن عطاء)
- 92)-----, *The ruler as philosopher: a new interpretation of al-Farabi's view*, Mededeelingen der Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen Amsterdam: North Holland , 1986, pp.21.
(فیلسوف - حاکم: تفسیری جدید از نظر فارابی)
- 93)-----, Der Siwan al-Hikma und Abu Sulaiman al-Mantiqi as-Sigistani in der Forschung, *Arabica*, 31, 1984, pp.36-68.
(صوان الحکمة و ابوسليمان المنطقی السجستانی)

- 94)-----,The creed ('aqida) of the Hanbalite Ibn Qudama al-Maqdisi: a newly discovered text, Wadad al-Qazi, *Studia Arabica et Islamica, Festschrift for Ihsan 'Abbas on his sixtieth birthday* , Beirut: American University of Beirut, 1981, pp.105-125.
 (درباره عقائد ابن قدامه مقدسی حنبلی)
- 95)D. M. Donaldson, *The Shiah doctrine of the Imamate*, I Edge, Islamic law and legal theory. The International Library of Essays in Law & Legal Theory: Legal Cultures Aldershot: Dartmouth , 1996, pp.461-470. [Article originally published in 1931.]
 (عقيدة شیعی امامت)
- 96)-----,The Shiah doctrine of the Imamate, *Muslim World*, 21 (1931), pp.14-23.
 (عقيدة شیعی امامت)
- 97)J. Eliash, The Ithna' Ashari-Shi'i juristic theory of political and legal Authority, *Islamic law and legal theory*, The International Library of Essays in Law & Legal Theory: Legal Cultures Aldershot: Dartmouth , 1996, pp.471-484. [Article originally published in 1969.]
 (نظریه فقهی اثنا عشری در باب مرجعیت سیاسی و فقهی)
- 98)-----,On the genesis and development of the Twelver-Shi'i three-tenet Shahadah, *Der Islam*, 47 (1971), pp.265-272.
 (درباره پیدایش و گسترش شهادت ثالثه در تشیع دوازده امامی)
- 99)-----,The Si'ite Qur'an. A reconsideration of Goldziher's interpretation, *Arabica*, 16 (1969), pp.15-24.
 (قرآن شیعه: بازنگری در تفسیر گلدزیهر)
- 100) A. K. Ennami, A description of new Ibadi manuscripts from North Africa, Journal of Semitic studies, 15 (1970), pp63-87.
 (وصف نسخه‌های جدید اباضی از آفریقای شمالی)
- 101)Toufic Fahd, Ga'far as-Sadiq et la tradition scientifique arabe, *Le Shi'isme imamite*, 1968 (1970), pp.131-142
 ([امام] جعفر صادق در سنت علمی عرب)
- 102) Majid Fakhry, The ontological argument in the Arabic tradition: the case of Al-Farabi, *Studia Islamica*, 64, 1986, pp.5-17, Reprinted in idem, *Philosophy, dogma*

and the impact of Greek thought in Islam, Aldershot: Variorum, 1994.

(برهان وجودی در سنت عرب)

- 103)-----, The subject - matter of metaphysics: Aristotle and Ibn Sina (Avicenna), in, *Islamic theology and philosophy: studies in honor of G. F. Hourani*, Albany (USA): State University of New York Press, 1984, pp. 137-147; 299-300.

(موضوع - مسئلهٔ متافیزیک: ارسطو و ابن‌سینا)

- 104)-----, *A history of Islamic philosophy*, 2nd ed. London: Longman, 1983, pp.394.

(تاریخ فلسفهٔ اسلامی)

- 105)-----, The Mu'tazilite view of man, *Recherches d'islamologie. Recueil d'articles offert a G. Anawati et L. Gardet par leurs collegues et amis*, Louvain 1977, pp.107-121. reprinted in idem, *Philosophy, dogma and the impact of Greek thought in Islam*, Aldershot: Variorum, 1994.

(دیدگاه معتزله در باب انسان)

- 106)-----, Philosophy and scripture in the theology of Averroes, *Mediaeval Studies*, 30 (1968), pp.78-89.

(فلسفه و کتاب مقدس در نظرگاه کلامی ابن‌رشد)

- 107)-----, The classical Islamic arguments for the existence of God, *Muslim World*, 47 (1957), pp.133-145. reprinted in idem, *Philosophy dogma and the impact of Greek thought in Islam*, Aldershot: Variorum, 1994.

(برهان‌های اسلامی سنتی برای اثبات وجود خدا)

- 108)-----, Some paradoxical implications of the Mu'tazilite view of free will, *Muslim Word*, 43 (1953), pp.95-109.

(برخی از لوازم تناقض نمون دیدگاه معتزله در باب اراده آزاد)

- 109)R. M. Frank, "Lam yaza" as a formal term in Muslim theological discourse *Mélanges de l'institut dominicain d'études orientales du Caire*, 22, 1995, pp.243-270.

(«لم يزال» اصطلاحی رسمی در گفتمان کلام اسلامی)

- 110)-----, Al-Ghazali and the Ash'arite School, *Duke Monographs in Medieval and Renaissance Studies*, Durham (USA): Duke University Press , 1994, pp.151.

(غزالی و مکتب اشعری)

111)-----,The science of kalam. (Resume: La science du kalam.), *Arabic Sciences and Philosophy*, 2, 1992, pp.7-37.

(علم کلام)

112)-----,Al-Ghazali on taqlid: scholars, theologians, and philosophers, *Zeitschrift für Geschichte der Arabisch-Islamischen Wissenschaften / Majallat Tarikh al-'Ulum al-'Arabiya wa-'l-Islamiya*, 7, 1991-92, pp.207-252.

(نظر غزالی درباره تقلید: فقهاء، متكلمان و فیلسوفان)

113)-----,Elements in the development of the teaching of Al-Ash'ari, *Le Museon*, 104, 1991, pp.141-190.

(مؤلفه‌های اصلی گسترش تعالیم ابوالحسن اشعری)

114)-----,Al-Ustadh Abu Ishak: an 'akida together with selected fragments, *Institut Dominicain d'Etudes Orientales du Caire: Melanges (MIDEO)*, 19, 1989, pp.129-202. [Incl. Arabic texts.]

(استاد ابواسحاق: معرفی از کتاب عقیده همراه با گزیده‌هایی از آن)

115)-----,Knowledge and Taqlid: the foundations of religious belief in classical Ash'arism, *Journal of the American Oriental Society*, 109, 1989, pp.37-62.

(معرفت و تقلید: مبانی اعتقاد دینی در مکتب سنتی اشعری)

116)-----,Al-Ash'ari's "Kitab al-Hathth 'ala l-bahth", *Melanges de l'institut dominicain d'études orientales du Caire*, 18, 1988, pp.83-152. [Incl. full Arabic text.]

(كتاب الحث على البحث، اثر ابوالحسن اشعری)

117)-----,Ambiguities of understanding, *Journal of the American Oriental Society*, 106, 1986, pp.313-321. (W.C.Smith On understanding Islam, 1981.)

(ابهامات در فهم، تذکراتی درباره تلقی و یلغرد کنت اسمیت از اسلام)

118)-----,Bodies and atoms: the Ash'arite analysis, *Islamic theology and philosophy: studies in honor of G.F.Hourani*, Albany (USA): State University of New York Press, 1984, pp.39-53;287-293.

(اجسام و اتم‌ها: تحلیلی اشعری)

119)-----,Moral obligation in classical Muslim theology, *Journal of Religious Ethics*, 11, 1983, pp.204-223.

(تكلیف اخلاقی در کلام سنتی اسلامی)

- 120)-----,The autonomy of the human agent in the teaching of 'Abd al-Gabbar, *Le Museon*, 95, 1982, pp.323-355.

(استقلال آدمی در تعالیم قاضی عبدالجبار)

- 121)-----,Al-ma'dum wal-mawjud: the non-existent, the existent, and the possible in the teaching of Abu Hashim and his followers, *Mélanges de l'institut dominicain d'études orientales du Caire*, 14, 1980, pp.185-210.

(المعدوم و الموجود: معدوم، موجود و ممکن در تعالیم ابوهاشم جبائی و پیروانش)

- 122)-----,Kalam and philosophy: a perspective from one problem, *Islamic philosophical theology*, Edited by pp. Morewedge. Albany. 1979, pp.71-95

(کلام و فلسفه: چشم انداز یک مشکل)

- 123)-----,Reason and revealed law: a sample of parallels and divergences in kalam and falsafa, *Recherches d'islamologie. Recueil d'articles offert à G. Anawati et L. Gardet par leurs collègues et amis*, Louvain, 1977, pp.123-138.

(عقل و قانون وحیانی: نمونه‌ای از توازی و تباين در کلام و فلسفه)

- 124)-----,Abu Hashim's theory of 'states'; its structure and function, *Actas IV congresso de estudos árabes e islâmicos* 1968, (1971), pp.85-100.

(تئوری احوال ابوهاشم جبائی: ساختار و کارکرد آن)

- 125)-----,Several fundamental assumptions of the Basra School of the Mu'tazila, *Studia Islamica*, 33 (1971), pp.5-18.

(برخی از مفروضات بنیادی مکتب اعتزال در بصره)

- 126)-----,The divine attributes according to the teaching of Abu I-Hudhayl Al-'Allaf, *Le Museon*, 82 (1969), pp.451-506.

(صفات خدا بر طبق تعالیم ابوهذیل علاف)

- 127)-----,The Kalam, an art of contradiction-making or theological science? Some remarks on the question, *Journal of the American Oriental Society*, 88 (1968), pp.295-309.

(کلام، هنر تناقض‌سازی یا علم الاهیات؟ تذکراتی در باب این مسئله)

- 128)-----,Al-ma'na: some reflections on the technical meanings of the term in the Kalam and its use in the physics of Mu'ammar, *Journal of the American Oriental Society*, 77 (1967), pp.248-259.

(المعنی: تاملاتی چند در معانی اصطلاحی یک واژه در کلام و کاربرد آن در طبیعتیات «معصر»)

129)----,Remarks on the early development of the kalam,*Atti 3. Cong. studi arabi e islamici, Ravello 1966*, publ.1967, pp.315-329.

(یادداشت‌هایی در باب گسترش آغازین علم کلام)

130)-----,The structure of created causality according to Al-As'ari, *Studia Islamicica*, 25 (1966), pp.13-25.

(ساختار علیت مخلوق بر اساس تعالیم ابوالحسن اشعری)

131)-----,The Neoplatonism of Gahm ibn Safwan, *Museum*, 78 (1965), pp.395-424.

(گرایش جهم بن صفوان به مکتب نوافل‌اطوئی)

132)-----,The origin of the Arabic philosophical term aniyyah, *Cahiers de Byrsa*, 6 (1956), pp.181-201.

(ریشه واژه عربی فلسفی «اینیه»)

133)I. Friedlaender,' Abdallah b. Saba, der Begründer der Si'a, und sein jüdischer Ursprung, *ZA*, 24 (1910), pp.1-46.

(درباره عبدالله بن سبا)

134)-----,The heterodoxies of the Shiites in the presentation of Ibn Hazm, *Journal of the American Oriental Society*, 28 (1907), pp.1-80.

(بدعت‌های شیعه از زبان (ابن‌حزم)

135)-----,The heterodoxies of the Shiites in the presentation of Ibn Hazm, *Journal of the American Oriental Society*, 29 (1908), pp.1-183.

(بدعت‌های شیعه از زبان ابن حزم)

136)-----,Zur Komposition von Ibn Hazm's *Milal wa'n-Nihal*, *Or. Stud. T. Noldeke gewidmet*, 1, 1908, pp.267-277.

(درباره ملل و نحل ابن‌حزم)

137) Y. Friedmann, *Prophecy continuous: aspects of Ahmadi religious thought and its medieval background*, *Comparative Studies on Muslim Societies*, Berkeley & Los Angeles: University of California Press, 1989, pp.218.

(تداوی نبوت: ابعادی از اندیشه دینی احمدیه [قادیانیه] و ریشه‌های آن در قرون میانه)

138) Y. Friedmann, Finality of prophethood in Sunni Islam, *Jerusalem studies in Arabic and Islam*, 7, 1986, pp.177-215.

(ختم نبوت در اسلام سُنی)

- 139) Y. Friedmann, Islamic thought in relation to the Indian context, in: *Islam et societe en Asie du Sud: etudes Collection Pursartha*, Paris: Editions de l'Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, 1986, pp.76-91.

(اندیشه اسلامی در پیوند با بافت خاص هند)

- 140) Y. Friedmann, Jihad in Ahamdi thought, in: M Sharon, ed., *Studies in Islamic history and civilization in honour of professor David Ayalon*, Jerusalem: Cana; Leiden: Brill, 1986, pp.221-235.

(جهاد در تفکر احمدیه [قادیانیه])

- 141) -----, A contribution to the early history of Islam in India, *Studies in memory of G. Wiet*, Jerusalem 1977, pp.309-333.

(نگاهی به آغازین تاریخ اسلام در هند)

- 142) -----, The temple of Multan: a note on early Muslim attitudes to idolatry, *Israel oriental studies*, in memoriam S. M. Stern II 1972, pp.176-182.

(معبد مولتان، یادداشتی درباره اولین نگرشهای مسلمانان نسبت به بتپرستی)

- 143) Yaron Friedmann, al-Husaayn ibn Hamadan al-Kasibi A Historical biography of the Founder of the Nusayri Alawite sect, *Studia Islamica*, 2001, pp.91-112.

(حسین بن حمدان خصیبی، شرح حال تاریخی بنیانگذار فرقه علوی نصیری)

- 144) A. A. Fyzee, The religion of the Ismailis, *India and contemporary Islam*, Edited by S. T. Lokhandwalla. 1971, pp.70-87.

(دین اسماعیلیان)

- 145) -----, Wladimir Ivanow (1886-1970), *Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society*, 45-46 (1970-71), pp.92-97.

(به یاد ولادمیر ایوانوف (۱۸۸۶ - ۱۹۷۰))

- 146) -----, A note on the Fatimid jurist Nu'man and his book: The pillars of Islam (Summary), *Cong. Or*, 22 1951 II, (1957), pp.245-247.

(یادداشتی درباره فقیه فاطمیان، قاضی نعمان، و کتاب وی دعائم الاسلام)

- 147) -----, Islamic law and theology in India: proposals for a fresh approach, *Middle East journal*, 8 (1954), pp.163-183.

(فقه و کلام اسلامی در هند: طرحی برای رهیافتی جدید)

148)-----,The creed of Ibn Babawayh, *Journal of the University of Bombay*, N.S. 12 ii (1943), pp.70-86.

(اعتقادات ابن بابویه [ترجمة اعتقادات الامامیه])

149)-----,Materials for an Ismaili bibliography, 1936-1938, *Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society*, N.S. 16 (1940), pp.99-101.

(مطالبی چند برای کتابشناسی اسماعیلیه)

150)-----,Three Sulaymani Da'is: 1936-1939, *Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society*, N.S. 16 (1940), pp.101-104.

(سه داعی سلیمانی)

151)-----,Additional notes for an Ismaili bibliography, *Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society*, N.S. 12 (1936), pp.107-109.

(یادداشت‌های تکمیلی برای کتابشناسی اسماعیلیه)

152)-----,Materials for an Ismaili bibliography, 1920-1934, *Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society*, 11 (1935), pp.59-65.

(مطالبی چند برای کتابشناسی اسماعیلیه)

153)-----,An ancient copy of the Da'a'imul-islam, *Journal of the University of Bombay*, 2 vi (1934), pp.128-133.

(نسخه کهنی از کتاب دعائم الاسلام)

154) -----,Qadi an-Nu'man, the Fatimid jurist and author, *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1934, pp.1-32.

(قاضی نعمان: فقیه و مؤلف فاطمی)

155)-----,The religious and philosophical attitude of Ibn-i-Sina (and its Hellenic sources), *Journal of the Pakistan Historical Society*, 21 (1973), pp.149-163.

(رویکردهای دینی و فلسفی ابن سینا و منابع یونانی او)

156)-----,De quelques questions posees par l'étude du 'ilm Al-Kalam, *Studia Islamica*, 32 (1970), pp.129-142.

(درباره علم کلام)

157)-----,La notion de prophetie en theologie musulmane, *Rev. thomiste*, 66 (1966), pp.353-409

(مفهوم نبوت در کلام اسلامی)

- 158)-----, Quelques reflexions sur la place du 'ilm al-kalam dans les 'sciences religieuses' musulmanes, *Arabic and Islamic Studies in honor of H. A. B. Gibb*, 1965, pp.258-269
(درباره جایگاه علم کلام در میان علوم اسلامی)
- 159)-----, Quelques aperçus sur l'enseignement spirituel d'Ibn 'Abbad de Ronda. 1, I. *Congreso de estudios arabes e islamicos, Cordoba, 1962, Actas* ,(1964), pp.79-88.
(درباره ابن عبّاد)
- 160)-----, Reflexions sur un theme avicennien, *Melanges H. Masse*, 1963, pp.151-159.
(درباره ابن سینا)
- 161)-----, L'humanisme grecoarabe: Avicenne, *Journal of world history*, 2 (1954-55), pp.812-834.
(درباره انسانگری این سینا)
- 162)-----, Culture et humanisme. (iii. Humanisme musulman.), *Mardis de Dar El-Salem*, 1953, pp.25-161, (71-92).
(درباره انسانگری اسلامی)
- 163)-----, La mention du nom divin dans la mystique musulmane, *Rev. thomiste*, 53 (6e année, 1953), pp.197-216.
(درباره عرفان اسلامی)
- 164)-----, Un probleme de mystique comparee: la mention du nom dhikr, *Revue semitique*, 60 (1952), pp.542-679.
(درباره ذکر عرفانی)
- 165)-----, Un probleme de mystique comparee: la mention du nom dhikr, *Revue semitique*, 61 (1953), pp.197-216.
(درباره ذکر عرفانی)
- 166)-----, La notion du prophetisme et las verites religieuses chez Ibn Sina, *Millenaire d'Avicenne. Congres de Bagdad*, 1952, pp.39-40
(درباره مفهوم نبوت از دیدگاه ابن سینا)
- 167)-----, La connaissance supreme de Dieu (ma'rifat Allah) selon Avicenne, *IBLA*, 14 (1951), pp.387-394.
(درباره شناخت خدا از دیدگاه ابن سینا)

168)-----, L'abandon a Dieu (tawakkul), presentation et traduction d'un texte,d'Al-Ghazali,
IBLA, 13 (1950), pp.37-48.

(درباره مفهوم توکل از دیدگاه غزالی)

169) D. Gimaret, *Une lecture mu'tazilite du Coran: le Tafsir d'Abu 'Ali al-Djubba'i*
(m.303/915) partiellement reconstitue a partir de ses citeurs, Bibliotheque de l'Ecole
des Hautes Etudes: Section des Sciences Religieuses, Leuven: Peeters , 1994, pp.887.

(درباره تفسیر ابوعلی جبائی)

170)-----, Cet autre theologien sunnite: Abu l-'Abbas al-Qalanisi, *Journal Asiatique*, 277
 iii-iv, 1989, pp.227-262.

(درباره دیدگاه‌های کلامی ابوالعباس قلانی)

171) -----, (Translator),*ivre des religions et des sectes. I, Muhammad b. 'Abd al-Karim al-*
Shahrastani, Leuven: Peeters, 1986, pp.727.

(درباره ملل و نحل شهرستانی)

172)-----,Bibliographie d'As'ari: un reexamen, *Journal asiatique*, 273, 1985, pp.223-292.
 ['Ali b.Ismail al-Ash'ari.]

(کتابشناسی آثار ابوالحسن اشعری: ارزیابی دوباره)

173)-----,Un document majeur pour l'histoire du kalam: le Mugarrad maqalat
 al-As'ari,dla Ibn Furak, *Arabica*, 32, 1985, pp.185-218:368.

(مأخذی مهم برای تاریخ علم کلام: مجرد المقالات ابن فورک)

174)-----,Materiaux pour une bibliographie des Jubba'i: note complementaire, M E,
Islamic theology and philosophy: studies in honor of G.F.Hourani, Albany (USA):
 State University of New York Press, 1984, pp.31-38;287.

(کتابشناسی جبائی)

175)-----,Les Usul al-hamsa du Qadi 'Abd al-Gabbar et leurs commentaires, *Annales*
islamol, 15 (1979), pp.47-96

(اصول خمسه قاضی عبدالجبار و شروح آن)

176)-----, Sur un passage enigmatique du Tabyin d'Ibn 'Asakir, *Studia Islamica*, 47 (1978),
 pp.143-163

(عبارتی مهم در کتاب تییان کذب المفتری، اثر ابن عساکر)

- 177) -----, Materiaux pour une bibliographie des Gubba'i, *Journal Asiatique*, 264 (1976), pp.277-332.
(کتابشناسی جبائی)
- 178) -----, La notion d'impulsion irresistible' (ilga') dans l'éthique mu'tazilite, *Journal asiatique*, 259 (1971), pp.25-62.
(عقیده الحجاء در کلام معتزلی)
- 179) -----, La theorie des ahwal d'Abu Hasim al- Gubba'i d'apres des sources as'arites, *Journal asiatique*, 258 (1970), pp.47-76.
(ثوری احوال ابوهاشم جبائی بر اساس منابع اشعری)
- 180) J. Givony, "Wa'aharuna murgawna li'amri 'llahi": an inquiry into the alleged Qur'anic origin of the idea of Irga', *Die Welt des Orients*, 12, 1981, pp.73-80.
(و اخرون مرجون لامر الله: تحقیقی درباره این آیه که مبنای عقیده به ارجاء است)
- 181) I. Goldziher, *Introduction to Islamic theology and law*, Introd. & notes by B.Lewis, A. Hamori (Translator) R. Hamori (Translator), Princeton: Princeton University Press, 1981, pp.302.
(مقدمه‌ای بر کلام و فقه اسلامی)
- 182) Ignaz Goldziher, *The Zahiris, Their Doctrine and Their History*, Tr. Wolfgang Behn, Lieden, E. J. Brill, 1971.
(تاریخ و عقائد ظاهریه)
- 183) -----, La Bid'a, *Bulletin des etudes arabes*, 2 (1942), pp.131-134.
(بداء)
- 184) ----, Aus der Theologie des Fachr al-din al-Razi, *Islam*, 3 (1912), pp.213-247.
(درباره کلام فخر الدین رازی)
- 185) -----, Zum Kitab almilal wal-nihal des 'Abdalkahir al-Bagdadi (vgl. ZDMG 65, S.350, Z.18 f.), *Zeitschrift der Deutschen Morgenlandischen Gesellschaft*, 66 (1912), pp.165-166.
(كتاب الملل والنحل نوشته عبد القاهر بغدادي)
- 186) -----, Schi'itisches, *Zeitschrift der Deutschen Morgenlandischen Gesellschaft*, 64 (1910), pp.529-533.
(شیعیان)

- 187)-----, Über die Nennung der 'Ichwan al-safa', *Islam*, 1 (1910), pp.22-26.
 (دریارهٔ اخوان‌الصفا)
- 188)-----, Neuplatonische und gnostische Elemente im Hadit, *ZA*, 22 (1909), pp.317-344.
 (عنصر نوافلاطونی و گنوسی در حدیث)
- 189) M. Gotz, Maturidi und sein Kitab Ta'wilat al-Qur'an, *Islam*, 41 (1965), pp.27-70.
 (ماتریدی و کتاب تأویلات القرآن)
- 190) R. W. Gwynne, Al-Jubba'i, al-Ash'ari and the three brothers: the uses of fiction, *Muslim World*, 75, 1985, pp.132-161.
 (جبائی، اشعری و سه برادر: کاربردهای یک افسانه)
- 191) A. S. Halkin, Al-Tauhidī's Mathalib al-Wazirain, *XXIX CIO, Etudes arabes et islamiques II. Langue et littérature*, II, 1975, pp.74-78.
 (مثالب الوزیرین، اثر ابوحیان توحیدی)
- 192)-----, The Hashwiyya, *Journal of the American Oriental Society*, 54 (1934), pp.1-28.
 (حشویہ)
- 193) H. Halm, The cosmology of the pre-Fatimid Isma'iliyya, Azizeh Azodi (Translator) Farhad Daftary, *Mediaeval Isma'ili history and thought*, Cambridge: Cambridge University Press, 1996, pp.75-83.
 (جهان‌شناسی اسماعیلیّه پیش از فاطمی)
- 194)-----, *The empire of the Mahdi: the rise of the Fatimids*, M. Bonner (Translator), Handbuch der Orientalistik: 1. Abteilung Leiden: Brill , 1996, pp.452.[Tr. of *Das Reich des Mahdi: der Aufstieg der Fatimiden (875-973)*, Munich 1991.]
 (امپراتوری مهدی: ظهور فاطمیان)
- 195)-----, The Isma'ili oath of allegiance ('ahd) and the 'sessions of wisdom' (majalis al-hikma) in Fatimid times, Azizeh Azodi (Translator) Farhad Daftary, *Mediaeval Isma'ili history and thought*, Cambridge: Cambridge University Press, 1996, pp.91-115.
 (عهد اسماعیلی و مجالس الحکمه در ایام فاطمیان)
- 196)-----, *Le Chiisme*, H. Hougue (Translator), Paris: Presses Universitaires de France, 1995, pp.276. [Tr. of *Die Schia*, Darmstadt, 1988.]
 (تشیع)

197)-----, *Der schiitische Islam: von der Religion zur Revolution*, Beck'sche Reihe, Munich: Beck , 1994, pp.194.

(اسلام شیعی: از دین تا انقلاب)

198)-----, *Die islamische Gnosis: die extreme Schia und die 'Alawiten*, Zurich: Artemis, 1982, pp.406.

(گنوسیسم اسلامی: غلات شیعه و علویان)

199)-----, *Der Schopfungsmythos der Nusairier und die Tradition der Gulat*, XX. Deutscher Orientalistentag ... 1977 in Erlangen: Vortrage. Zeitschrift der Deutschen Morgenlandischen Gesellschaft, Wiesbaden: Steiner , 1980, pp.219-220.

(درباره نصیریه و میراث غلات)

200)-----, Die Sirat Ibn Hausab: die ismailitische da'wa im Jemen und die Fatimididen, *Die Welt des Orients*, 12, 1981, pp.107-135.

(سیره ابن حوشب: دعوت اسماعیلیه در یمن و فاطمیان)

201)-----, Methoden und Formen der fruesten ismailitischen da'wa, *Studien zur Geschichte und Kultur des Vorderen Orients: Festschrift fur B. Spuler*, Leiden: Brill, 1981, pp.123-136.

(شیوه و الگوی دعوت اسماعیلیان)

202)R. Hartmann ,Die Sufyani, *Stud. Or. Pedersen*, 1953, pp.141-151.

(سفیانی)

203)-----, Die Wahhabiten, *Zeitschrift der Deutschen Morgenlandischen Gesellschaft*, N.F. 3 (78, 1924), pp.176-213.

(وهابیت)

204)-----, As-Sulami's Risalat al-Malamatija, *Islam*, 8 (1918), pp.157-203. Note by O. Rescher, *Islam*, 14 (1925), pp.387-389.

(رساله الملامتیه اثر ابو عبد الرحمن سلمی)

205)M. G. S. Hodgson, A note on the millennium in Islam, *Millennial dreams in action*, Edited by S. L. Thrupp.1962, pp.218-219.

(یادداشتی در باب هزاره گرایی در اسلام)

206)-----, Al-Darazi and Hamza in the origin of the Druze religion, *Journal of the American Oriental Society*, 82 (1962), pp.5-20.

(نقش الدروزی و حمزه در شکل دهنی آیین دروز)

207)-----, How did the early Shi'a become sectarian?, *Journal of the American Oriental Society*, 75 (1955), pp.1-13.

(چگونگی فرقه فرقه شدن شیعیان اولیه)

208) M. Horten, Theologians in Islam, *Islamic Studies*, 12 (1973), pp.81-101.

(متکلمان در اسلام)

209) G. F. Hourani, Divine justice and human reason in Mu'tazilite ethical theology, R G, *Ethics in Islam. Ninth Giorgio Levi Della Vida Conference*, Malibu: Undena, 1985, pp.73-83.

(عدل الاهی و عقل بشری در الاهیات اخلاقی معزله)

210)-----, *Reason and tradition in Islamic ethics*, Cambridge: Cambridge University Press, 1985, pp.282.

(عقل و نقل در اخلاق اسلامی)

211)-----, A revised chronology of Ghazali's writings, *Journal of the American Oriental Society*, 104, 1984, pp.289-302.

(بازنگری در زمان تحریر آثار غزالی)

212)-----, Deliberation in Aristotle and 'Abd al-Jabbar, Parviz Morewedge, *Islamic philosophy and mysticism*, Delmar: Caravan, 1981, pp.151-162.

(سنجهش و احتیاط نزد ارسسطو و قاضی عبدالجبار)

213)-----, Ethical presuppositions of the Qur'an, *Muslim World*, 80 (1980), pp.1-28.

(پیشفرضهای اخلاقی قرآن)

214)-----, Reason and revelation in Ibn Hazm's ethical thought, *Islamic philosophical theology*, Edited by pp. Morewedge. Albany, 1979, pp.142-164

(عقل و وحی در اندیشه‌های اخلاقی ابن حزم)

215)-----, Averroes musulman, *Multiple Averroes*, Paris 1978, pp.21-30.

(درباره ابن رشد)

216)-----, Ghazali on the ethics of action, *Journal of the American Oriental Society*, 96 (1976), pp.69-88

(نظر غزالی درباره اخلاق عمل)

217)-----, Islamic and non-Islamic origins of Mu'tazilite ethical rationalism, *International*

- journal of Middle East studies, 7 (1976), pp.59-87
(خاستگاه‌های اسلامی و غیر اسلامی عقاینیت اخلاقی معتزله)
- 218)-----, *Ethics in medieval Islam: a conspectus, Essays on Islamic philosophy and science*, Edited by G. F. Hourani, State Univ. New York Press, Albany. 1975, pp.128-135
(اخلاق در اسلام سده‌های میانه: مروری کلی و مقاینه در علم و فلسفه اسلامی)
- 219)-----, Juwayni's criticisms of Mu'tazilite ethics, *Actes XXIX CIO, 1975 Etudes arabes et islamiques I. Histoire et civilisation*, II, 1975, pp.94-96
(انتقادات جوینی به فلسفه اخلاق معتزلیان)
- 220)-----, Juwayni's criticisms of Mu'tazilite ethics, *Muslim World*, 65 (1975), pp.161-173.
(انتقادات جوینی از فلسفه اخلاق معتزلیان)
- 221)-----, Ibn Sina on necessary and possible existence, *Philosophical forum*, 4 i (1972), pp.74-86.
(نظر ابن سینا درباره واجب الوجود و ممکن الوجود)
- 222)-----, "The rationalist ethics of 'Abd al-Jabbar", *Islamic philosophy and the classical tradition Essays presented to R. Walzer*, 1972, pp.105-115.
(اخلاق عقل‌گرای قاضی عبدالجبار)
- 223)-----, Averroes on good and evil, *Trud. XXV Mazhdunarod. Kong. Vostokovedov, Moskva*, 1960, Tom II (1963), pp.69-70.
(نظر ابن رشد درباره خوب و شر)
- 224)-----, Averroes on good and evil, *Studia Islamica*, 16 (1962), pp.13-40.
(نظر ابن رشد درباره خوب و شر)
- 225)-----, Two theories of value in medieval Islam, *Muslim World*, 50 (1960), pp.269-278.
(دو نظریه درباره ارزش در اسلام سده‌های میانه)
- 226)-----, Ibn-Rushd's defence of Philosophy, The world of Islam, *Studies in honour of pp. K. Hitti*, 1959, pp.145-158.
(دفاع ابن رشد از فلسفه)
- 227)-----, The dialogue between Al-Ghazali and the philosophers on the origin of the world. Part II, *Muslim World*, 48 (1958), pp.308-314.
(گفت‌وگوی غزالی و فلاسفه درباره منشأ جهان)

228)-----, The principal subject of Ibn Tufayl's *Hayy Ibn Yaqzan*, *Journal of Near Eastern studies*, 15 (1956), pp.40-46.

(موضوع اصلی رساله حی بن یقظان اثر ابن طفیل)

229) Jasim M. Hussain, The role of the Imamite wakala with special reference to the role of the first safir, *Hamdard Islamicus*, 5 iv, 1982, pp.25-52.

(نقش وکلاه ائمه با تأکید بر نقش نحسین سفیر [در عصر غیبت صغیر])

230)----- , The effect of the complete occultation on the position of the Imamite fuqaha, *Alserat*, 6 i, 1980, pp.53-56.

(تأثیر غیبت کبری بر جایگاه فقهای امامی)

231)----- , The role of tradition (s) in the occultation of the Twelfth Imam, *Alserat*, 6ii (1980), pp.11-19; 6iii-iv, 1980, p.42-52.

(نقش احادیث در غیبت امام دوازدهم)

232)----- , *The Occultation of The Twelfth Imam, A Historical Background*, Tehran, 1982.

(غیبت دوازدهمین امام شیعیان؛ پیش زمینه‌ای تاریخی)

233) Vladimir Ivanow, Sufism and Ismailism: Chiragh - Nama, *Revue Iranienne d'Anthropologie*, 3i-vi (1959), pp.13-17.

(تصوف و اسماعیلیه: چراخنامه)

234) -----, An Ali-llahi fragment, *Collectanea*, (*The Ismaili Society*), 1, 1948, pp.147-184.
(عبارتی از علی‌اللهی‌ها)

235) -----, Early Shi'ite movements, *Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society*, 17 (1941), pp.1-23.

(نخستین حرکت‌های شیعی)

236) -----, Ismailis and Qarmatians, *Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society*, 16 (1940), pp. 43-85.

(اسماعیلیان و قرمطیان)

237) -----, A forgotten branch of the Ismailis, *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1938, pp.57-79.

(شاخه‌ای فراموش شده از اسماعیلیان)

238) -----, An Ismaili poem in praise of Fidawis, *Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society*, 14 (1938), pp.63-72.

(قصیده‌ای از فردی اسماعیلی در ستایش فلاٹیان)

- 239) -----, Some Ismaili strong-holds in Persia, *Islamic culture*, 12 (1938), pp. 383-396.
(برخی استحکامات اسماعیلیان در ایران)
- 240) -----, The organization of the Fatimid propaganda, *Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society*, 15 (1938), pp.1-35.
(سازمان دعوت فاطمیان)
- 241) -----, Tombs of some Persian Ismaili Imams, *Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society*, 14 (1938), pp. 19-70.
(قبور برخی از امامان اسماعیلی ایران)
- 242) -----, The Sect of Imam Shah in Gujrat, *Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society*, 12 (1936), pp.19-70.
(فرقة امام شاه در گجرات)
- 243) -----, Ummu'l-kitab, *Der Islam*, 23 (1936), pp.1-135.
(ام الكتاب)
- 244) -----, An Ismaili interpretation of the Gulshani Raz, *Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society*, 8 (1932), pp. 69-78.
(تفسیری اسماعیلی از گلشن راز)
- 245) -----, Notes sur 1'Ummu'lkitab' des Ismaeliens de l'Asie Centrale, *Revue des etudes islamiques*, 6 (1932), pp.419-481.
(نکاتی درباره ام الكتاب و اسماعیلیان آسیای میانه)
- 246) -----, Alamut, *Geographical journal*, 77 (1931), pp.38-45.
(الموت)
- 247) -----, An Ismailitic work by Nasiru'd-din Tusi, *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1931, pp.527-564.
(اثری اسماعیلی از خواجه نصیرالدین طوسی)
- 248) -----, Ismailitica, *Memoirs of the Asiatic Society of Bengal*, 8 (1922-29), pp.1-76.
(اسماعیلیان)
- 249) -----, Imam Ismail, *Journal and proceedings of the Asiatic Society of Bengal*, 19 (1923), pp. 305-310.
(امام اسماعیل)

- 250) -----, An Ismailitic Pedigree, *Journal and proceedings of the Asiatic Society of Bengal*, 18 (1922), pp. 403-406.
 (سلسله نسبی اسماعیلی)
- 251) -----, *Ismaili Tradition Concerning the Rise of the Fatimids*, London, 1942.
 (حدیث اسماعیلی مربوط به ظهور فاطمیان)
- 252) V. Klemm, Die vier sufara' des Zwolfsten Imam: zur formativen Periode der Zwolfersi'a, *Die Welt des Orients*, 15, 1984, pp.126-143.
 (درباره سفرای امام دوازدهم)
- 253) E. Kohlberg, Taqiyya in Shi'i theology and religion, H G (Editor) G G (Editor), *Secrecy and concealment: studies in the history of Mediterranean and Near Eastern religions. Studies in the History of Religions*, Leiden: Brill , 1995, pp.345-380.
 (تفیه در کلام و مذهب شیعه)
- 254) E. Kohlberg, The intercultural career of Theodore of Antioch, B. Z. Kedar, *Mediterranean Historical Review*, 10 i-ii, 1995, pp.164-176. [Incl. Islamic philosophy.]
 (شرح حال فرهنگی تئودر انطاکی)
- 255) -----, "Imam and community in the pre-Ghayba period", *Authority and political culture in Shi'ism*, Albany: State University of New York Press, 1988, pp.25-53.
 (امام و جامعه در دوران قبل از غیبت)
- 256) -----, Al-usul al-arba'umi'a, *Jerusalem Studies in Arabic and Islam*, 10, 1987, pp.128-166. [Collections of Imami Hadith.]
 (الاصول الاربعمة)
- 257) -----, Aspects of Akhbari thought in the seventeenth and eighteenth centuries, N Levzion (Editor) J O (Editor), *Eighteenth-century renewal and reform in Islam*, Syracuse (USA): Syracuse University Press, 1987, pp.133-160.
 (ابعادی از اخباریگری در قرون هفدهم و هیجدهم میلادی)
- 258) -----, Western studies of Shi'a Islam, M Kramer, *Shi'ism, resistance, and revolution*, Boulder: Westview; London: Mansell, 1987, pp.31-44.
 (مطالعات غربیان درباره تشیع)
- 259) -----, Bara'a in Shi'i doctrine, *Jerusalem studies in Arabic and Islam*, 7, 1986, pp.139-175.
 (برائت در اندیشه شیعه)

260)-----, Non-Imami Muslims in Imami fiqh, *Jerusalem studies in Arabic and Islam*, 6, 1985, pp.99-105.

(مسلمانان غیرامامی در فقه امامیه)

261)-----, The position of the walad zina in Imami Shi'ism, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 48, 1985, pp.237-266.

(جایگاه ولدالزنا در فقه امامیه)

262)-----, Some Imami Shi'i views on the Sahaba, *Jerusalem studies in Arabic and Islam*, 5, 1984, pp.143-175.

(برخی از نظریات امامیه درباره صحابه)

263)-----, Muwafat doctrines in Muslim theology, *Studia Islamica*, 57, 1983, pp.47-66.

(عقیده موافات در کلام اسلامی)

264)-----,"Shi'i Hadith", *Arabic literature to the end of the Umayyad period*, Cambridge History of Arabic literature [1], Cambridge: Cambridge University Press , 1983, pp.299-307.

(حدیث شیعه)

265)-----, The evolution of the Shi'a, *Jerusalem Quarterly*, 27, 1983, pp.109-126.

(تطور و تکامل تشیع)

266)-----, Some Shi'i views of the antediluvian world, *Studia Islamica*, 52 (1980), pp.41-66
(برخی نظرات شیعه درباره جهان قبل از طوفان نوح)

267)-----, *Manahij al-'arifin*, a treatise on Sufism by Abu 'Abd al-Rahman al-Sulami, *Jerusalem studies in Arabic and Islam*, 1 (1979), pp.19-39

(منهج العارفین: رساله‌ای درباره تصوف نوشته ابو عبد الرحمن السلمی)

268)-----, Abu Turab. (Discussion of the name.), *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 41 (1978), pp.347-352.

(ابوتراب (بحثی درباره یک اسم))

269)-----, From Imamiyya to Ithna'ashariyya, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 39 (1976), pp.521-534.

(از امامیه تا اثنا عشریه)

270)-----, Some Zaydi views on the Companions of the Prophet, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 39 (1976), pp.91-98

(برخی از نظرات زیدیه درباره صحابه پیامبر)

271)-----, The development of the Imami Shi'i doctrine of Jihad, *Zeitschrift der Deutschen Morgenlandischen Gesellschaft*, 126 (1976), pp.64-86

(تحول عقيدة شیعه درباره جهاد)

272)-----, An unusual Shi'i isnad, *Israel oriental studies*, 5 (1975), pp.142-149

(ایسنادی غیرمعمول در احادیث شیعه)

273)-----, Some imami-shi'i views on taqiyya, *Journal of the American Oriental Society*, 95 (1975), pp.395-402.

(برخی نظرات امامیه درباره تقيه)

274)-----, Some notes on the Imamate attitude to the Qur'an, *Islamic philosophy and the classical tradition Essays presented to R. Walzer*, 1972, pp.209-224.

(تذکراتی چند درباره رویکرد امامیه نسبت به قرآن)

275)P. Kraus, The 'Controversies' of Fakhr al-Din Razi, *Islamic culture*, 12 (1938), pp.131-153.

(مجادلات فخر رازی)

276)-----, Les 'Controversies' de Fakhr al-Din Razi, *Bulletin de l'Institut egyptien (d'Egypt)*, 19 (1937), pp.187-214.

(مجادلات فخر رازی)

277)----, Raziana, *Orientalia*, N.S. 4 (1935), pp.300-334.

(محمد بن ذکریا رازی)

278)----, Raziana, *Orientalia*, N.S. 5 (1936), pp.35-56, 358-378.

(محمد بن ذکریا رازی)

279)-----, Beitrage zur islamischen Ketzergeschichte. Das 'Kitab az-Zumurrud' des Ibn ar-Rawandi, *Revista degli studi orientali*, 14 (1934), pp.93-129, 335-379.

(درباره الْزَّمَرْدِ ابن راوندی)

280)-----, La bibliographie ismaélienne de W. Ivanow, *Revue des etudes islamiques*, 6 (1932), pp.483-490.

(نکاتی درباره کتابشناسی اسماعیلیه نوشتہ ولادیمیر ایوانف)

281)H. Laoust, Comment definir le Sunnisme et le Chiisme, *Revue des Etudes Islamiques*, 47, 1979, pp.3-17.

(انتقادات اهل سنت نسبت به تشیع)

- 282)-----, L'influence d'Ibn-Taymiyya, *Islam: past influence and present challenge (in honour of W. M. Watt)*, Edinburgh U. 1979, pp.15-33
(تاثیر ابن تیمیه)
- 283)-----, Les fondements de l'imamat dans le Minhag d'al-Hilli, *Revue des etudes islamiques*, 46 (1978), pp.3-56
(بنیاد امامت بر اساس کتاب منهاج الكرامة حلی)
- 284)-----, Safi'i et le kalam d'apres Razi, *Recherches d'islamologie. Recueil d'articles offert a G. Anawati et L. Gardet, par leurs collegues et amis*, Louvain, 1977, pp.389-401
(کلام شافعی بر اساس آرای رازی)
- 285)-----, La critique du sunnisme dans la doctrine d'el-Hilli, *Revue des etudes islamiques*, 34 (1966), pp.35-60.
(انتقاد اهل سنت از حلی)
- 286)-----, La classification des sectes dans l'heresiographie ash'arite, *Arabic and Islamic Studies in honor of H. A. B. Gibb*, (1965), pp.377-386.
(تقسیم‌بندی فرق بر اساس فرقه‌نوبیسان اشعری)
- 287)-----, Le reformisme d'Ibn Taymiya, *Islamic Studies*, 1 111 (1962), pp.27-47.
(اصلاح‌گرایی ابن تیمیه)
- 288)-----, La classification des sectes dans le farq d'Al-Baghdadi, *Revue des etudes islamiques*, 29 (1961), pp.19-59.
(گروه‌بندی فرق بر اساس کتاب الفرق بین الفرق اثر بغدادی)
- 289)-----, Le hanbalisme sous les Mamlouks Bahrides (658-784/1260-1382), *Revue des etudes islamiques*, 28 (1960), pp.1-71.
(حنابلہ در زمان سلطان بیبرس مملوکی)
- 290)-----, Une fetwa d'Ibn Taimiya sur Ibn Tumart, *Bulletin de l'Institut francaise d'archeologie orientale*, 59 (1960), pp.157-184.
(فتاویٰ از ابن تیمیه درباره ابن تومرت)
- 291)-----, La biographie d'Ibn Taimiya d'apres Ibn Katir, *Bulletin d'Etudes orientales*, 9 (1942), pp.115-162.
(شرح حال ابن تیمیه بر اساس گفته‌های ابن کثیر)

- 292) -----, *La biographie d'Ibn Taimiya la Wasitiyya*, Paris, 1986, Arabic text.27, French text. 109.
- (العقيدة الوسطية، نوشته تقى الدين احمد بن تيميه)
- 293) K. Lewinstein, Notes on eastern Hanafite heresiography, *Journal of the American Oriental Society*, 114 iv, 1994, pp. 583-598.
- (نکاتی درباره ملل و نحل نگاری حنفیان)
- 294)----- , Making and unmaking a sect: the heresiographers and the Sufriyya, *Studia Islamica*, 76, 1992, pp. 75-96.
- (فرقه‌سازی: ملل و نحل نگاران مسلمان و فرقه صفویه)
- 295)----- , The Azariqa in Islamic heresiography, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 54, 1991, pp.251-268.
- (ازارقه در سنت ملل و نحل نگاری اسلامی)
- 296)B. Lewis, The Shi'a in Islamic history, M Kramer, *Shi'ism, resistance and revolution*, Boulder: Westview; London: Mansell, 1987, pp.21-30.
- (شیعه در تاریخ اسلام)
- 297)-----, *The Assassins: a radical sect in Islam*, London 1967, rpp. London: Saqi, 1985, pp.166.
- (حشاشین: فرقه‌ای افراطی در اسلام)
- 298)-----, Assassins of Syria and Isma'ilis of Persia, *La Persia nel medievo*, 1971, pp.573-584.
- (حشاشین سوریه و اسماعیلیان ایران)
- 299)-----, Kamal al-din's biography of Rasid al-din Sinan, *Arabica*, 13 (1966), pp.225-267
- (شرح حال راشد الدین سنان نوشته کمال الدین)
- 300)-----, Some observations on the significance of heresy in the history of Islam, *Studia Islamica*, 1 (1953), pp.43-63.
- (ملحوظاتی درباره اهمیت بدعت در تاریخ اسلام)
- 301)-----, The sources for the history of the Syrian Assassins, *Speculum*, 27 (1952), pp.475-489.
- (منابعی برای تاریخ حشاشین سوریه)

302)-----, Isma'ili notes, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 12 (1948), pp.597-600.

(نکاتی درباره اسماعیلیه)

303)-----, An Ismaili interpretation of the fall of Adam, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 9 (1937-39), pp.691-704.

(تفسیری اسماعیلی از هبوط آدم)

304) T. Lewicki, The Ibadites in Arabia and Africa, *Journal of world history*, 13 (1971), pp.51-130.

(اباضیان در شبے جزیره عربستان و آفریقا)

305)-----, Les historiens, biographes et traditionnistes ibadites-wahbites de l'Afrique du Nord du VIIIe au XVIe siècle, *Folia Orientalia*, 3 (1961), pp.1-134.

(تاریخ‌نگاران، سیره نگاران و محدثان اباضی - وهبیه در آفریقای شمالی در قرون هشتم تا شانزدهم میلادی)

306)-----, Tasmiya suyuh Nafusa, I. Ibaditica, *Rocznik orientalistyczny*, 25 (1961), pp.87-120.

(تسمیه شیوخ نفوسه)

307)-----, Un document ibadite inédit sur l'emigration des Nafusa du Gabal. (Note supplémentaire.), *Folia Orientalia*, 2 (1960), pp.214-216.

(سندي اباضي درباره مهاجرت نفوسيه به جبل)

308)-----, Les Ibadites dans l'Arabie du Sud au moyen age, *Folia Orientalia*, 1 (1959), pp.3-17.

(اباضیه در شبے جزیره عربی در قرون میانه)

309)-----, Les subdivisions de l'Ibadiyya, *Studia Islamica*, 9 (1958), pp.71-82.

(انشعابات اباضیه)

310)-----, Les Ibadites dans l'Arabie du Sud au moyen age, 24 *Int. Cong. Or.*, 1957, pp.362-364.

(اباضیه در شبے جزیره عربستان در قرون میانه)

311)-----, Notice sur la chronique ibadite d'ad-Dargini, *Rocznik orientalistyczny*, 11 (1935), pp.146-172.

(نکاتی درباره تاریخ نگار اباضی درجینی)

- 312)-----, De quelques textes inédits en vieux Berbère provenant d'une chronique Ibadite anonyme, A. Basset, *Revue des études islamiques*, 8 (1934), pp.275-305.
 (متون اباضی درباره اشاعه مذهب اباضی بر اساس متنی تاریخی از عالمی اباضی)
- 313)-----, Une chronique Ibadite 'Kitab as Sijar' d'Abu l-Abbas Ahmad as-Sammahi, avec quelques remarques sur l'origine et l'histoire de la famille des Sammahis, *Revue des études islamiques*, 8 (1934), pp.59-78.
 (شرح حال اباضی، کتاب السیر اثر ابوالعباس احمد الشماخی؛ بحثی درباره خاستگاه تاریخ نگاری اباضیه)
- 314)W. Madelung, Abu Ya'qub al-Sijistani and the seven faculties of the intellect, Farhad Daftary,ed, *Mediaeval Isma'ili history and thought*, Cambridge: Cambridge University Press, 1996, pp.85-88.
 (ابویعقوب سجستانی و هفت قوه عقل)
- 315)-----,The Fatimids and the Qarmatis of Bahrayn, Azizeh Azodi (Translator) Farhad Daftary, *Mediaeval Isma'ili history and thought*, Cambridge: Cambridge University Press, 1996, pp.21-73.
 (فاطمیان و قرامطة بحرین)
- 316)-----, 'Abd Allah ibn al-Zubayr the mulhid, C Vazquez, *Actas XVI Congreso UEAI, Salamanca: Agencia Espanola de Cooperacion Internacional, Consejo Superior de Investigaciones Cientificas, Union Europeenne d'Arabisants et d'Islamisants*, 1995, pp.301-308.
 (عبدالله بن زبیر: فردی ملحد)
- 317)-----, The Hashimiyyat of al-Kumayt and Hashimi Shi'ism, *Studia Islamica*, 70, 1989, pp.5-26.
 (هاشمیات کمیت و تشیع هاشمی)
- 318)W. F. Madelung (Editor), *Arabic texts concerning the history of the Zaydi Imams of Tabaristan, Daylaman and Gilan, Beiruter Texte und Studien*, Beirut: Orient Institut der Deutschen Morgenlandischen Gesellschaft; Wiesbaden: Steiner , 1987, pp.377+23.
 (اخبار الائمه الزیدیة بالجیلان و الطبرستان)

- 319)-----, Der Kalam, *Band Grundriss der Arabischen Philologie*, Wiesbaden: Reichert, 1987, pp.326-337.
(علم کلام)
- 320)-----, Die Si'a , *Band Grundriss der Arabischen Philologie*, Wiesbaden: Reichert, 1987, pp.358-373.
(شیعه)
- 321)-----, Haresiographie, *Band Grundriss der Arabischen Philologie*, Wiesbaden: Reichert, 1987, pp.374-378.
(فرقه‌نگاری)
- 322)-----, Apocalyptic prophecies in Hims in the Umayyad age, *Journal of Semitic studies*, 31, 1986, pp.141-185.
(پیش‌گویی‌های پیامبرانه در حمص در عصر اموی)
- 323)-----, The Sufyani between tradition and history, *Studia Islamica*, 63, 1986, pp.5-48.
(سفیانی میان حدیث و تاریخ)
- 324)-----, Zu einigen Werken des Imams Abu Talib an-Natiq bi l-Haqq, *Der Islam*, 63, 1986, pp.5-10.
(آثار امام ابوطالب الناطق بالحق)
- 325)-----, Nasir ad-Din Tusi's ethics between philosophy, Shi'ism, and Sufism, R G, *Ethics in Islam. Ninth Giorgio Della Vida Conference*, Malibu: Undena , 1985, pp.85-101.
(اخلاق نصیرالدین طوسی در میان فلسفه، تشیع و تصوف)
- 326)-----, *Religious schools and sects in medieval Islam*, London: Variorum, 1985, pp.(352). [Reprinted articles, 1967-82. Sunnism & Mu'tazila; Imami Shi'a; Isma'ilism.]
(مکاتب و فرقه‌های دینی در سده‌های میانه [ولفرد مادلونگ، مکبهاد فرقه‌های اسلامی در سده‌های میانه، ترجمه جواد قاسمی، مشهد، ۱۳۷۵])
- 327)-----, Streitschrift des Zaiditenimams: wider die ibaditische Pradestinationslehre Ahmad al- Nasir li-Din Allah, (Editor), *Bibliotheca Islamica*, Wiesbaden: (Orient-Institut der Deutschen Morgenlandischen Gesellschaft, Beirut,) in

- Kommission bei Steiner , 1985, pp.351+18.
- (دریاره کتاب النجاة اثر احمد الناصر لدین الله)
- 328)-----, The early Murji'a in Khurasan and Transoxania and the spread of Hanafism, *Der Islam*, 59, 1982, pp.32-39.
- (نخستین مرجحیان خراسان و ماوراء النهر و گسترش حنفیگری)
- 329)-----, Abu 'Isa al-Waraq über die Bardesaniten, Marcioniten und Kantaer, *Studien zur Geschichte und Kultur des Vorderen Orients: Festschrift fur B. Spuler*, Leiden: Brill, 1981, pp.210-224.
- (دریاره ابو عیسی وراق و دیسانیه و مرقوئیه)
- 330)-----, A treatise of the Sharif al-Murtada on the legality of working for the government (Mas'ala fi 'l-amal ma'a 'l-sultan), *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 43 (1980), pp.18-31
- (رساله‌ای از شریف مرتضی درباره مشروعيت همکاری با سلطان: مسئله فی العمل مع السلطان)
- 331)-----, Fruhe mu'tazilische Haresiographie: das Kitab al-usul des Ga'far b. Harb?, *Der Islam*, 57 (1980), pp.220-236.
- (کتابی کهن در باب ملل و نحل نگاری معتزلی: کتاب الاصول از جعفر بن حرث معتزلی)
- 332)-----, The Shiite and Kharijite contribution to pre-Ash'arite kalam, *Islamic philosophical theology*, Edited by P. Morewedge. Albany. 1979, pp.120-139
- (مشارکت شیعیان و خوارج در شکل‌گیری علم کلام قبل از اشعری)
- 333)-----, The Sirat al-amirayn al-ajallayn al- sharifayn al-fadilayn al-Qasim wa-Muhammad ibnay Ja'far b. al-Imam al-Qasim ibn 'Ali al- 'Iyani as a historical source, *Sources for the history of Arabia pt. 2, Riyad U*, 1979, pp.69-87.
- (سیرة الامیرین الجلیلین الشریفین الفاضلین القاسم و محمد ابی جعفر بن الامام القاسم بن علی العیانی به عنوان متنی تاریخی)
- 334)-----, Aspects of Isma'ili theology: the prophetic chain and the God beyond being, *Isma'ili contributions to Islamic culture*, Edited by S. H. Nasr. Tehran. 1977, pp.51-65.
- (ابعاد کلام اسماعیلی: سلسله نبوی و وجود فراهستی خداوند)
- 335)-----, As-Sahrastanis Streitschrift gegen Avicenna und ihre Widerlegung durch Nasir

ad-Din at-Tusi, *Akten VII. Kong. Arabistik*, (Gottingen 1974) 1976, pp.250-259

(محادلات شهرستانی بر ضد ابن سینا و خواجه نصیرالدین طوسی)

336)-----, Ibn Abi Gumhur al-Ahsa'i's synthesis of kalam, *Philosophy and Sufism.*, *Actes 8.*

Cong. Union europ. arabisants et islamisants, (1976), pp.147-156

(ابن ابی الجمهور احسائی و تلفیق کلام، فلسفه و تصوف)

337)-----, Some notes on non-Isma'ili Shiism in the Maghrib, *Studia Islamica*, 44 (1976),

pp.87-97

(نکاتی دربارهٔ تشیع غیر اسماعیلی در مغرب)

338)-----, The sources of Isma'ili law, *Journal of Near Eastern studies*, 35 (1976), pp.29-40.

(مأخذ فقه اسماعیلیه)

339)-----, Ar-Ragib al-Isfahani und die Ethik al-Gazalis, *Islamwissenschaftliche Abhandlungen F. Meier*, 1974, pp.152-163.

(راغب اصفهانی و اخلاق غزالی)

340) -----, The origins of the controversy concerning the creation of the Koran, *Orientalia Hispanica*, I 1974, pp.504-525.

(خاستگاه‌های منازعه دربارهٔ خلق قرآن)

341)-----, The spread of Maturidism and the Turks, *Actas IV congresso de estudos árabes e islamicos* 1968, (1971), pp.109-168.

(ترک‌ها و گسترش ماتریدیه)

342)-----, Early Sunni doctrine concerning faith as reflected in the Kitab al-Iman of Abu

'Ubayd al-Qasim b. Sallam (d. 224/839), *Studia Islamica*, 32 (1970), pp.233-254.

(نخستین عقاید اهل سنت دربارهٔ ایمان بر اساس کتاب الایمان اثر ابو عبید القاسم بن سلام هروی

متوفی ۲۲۴ق / ۸۳۴م)

343)-----, Imamism and Mu'tazilite theology, *Le Shi'isme imamite*, (1970), pp.13-30.

(امامیه و کلام معزله)

344)-----, Bemerkungen zur imamitischen Firaq-Literatur, *Islam*, 43 (1967), pp.37-52

(ملحوظاتی در پیرامون کتابشناسی فرق امامی [این مقاله با همین عنوان توسط آقای چنگیز پهلوان به فارسی ترجمه شده و در کتاب در زمینه ایران‌شناسی، تهران، ۱۳۶۸، ص ۷۵-۵۷ به کوشش همو به چاپ رسیده است.])

- 345)-----, Das Imamat in der fruhen ismailitischen Lehre, *Islam*, 37 (1961), pp.43-135.
 (امامت در آموزه‌های اسماعیلیه)
- 346)-----, Fatimiden und Bahrainqarmaten, *Islam*, 24 (1959), pp.34-88.
 (فاطمیان و قرمطیان بحرین)
- 347)-----, *Der Imam al-Qasimibn Ibrahim und die Gloubenslehre der Zaidte*, Berlin, 1963.
 (امام قاسم بن ابراهیم و معتقدات زیدیه)
- 348)-----, The Theology of Al-Zamakhshari, *Actas del XII Congreso De la U. E. A. I.*, Madrid, 1984, pp.485-495.
 (کلام زمخنثی)
- 349)-----, A treatise on the imamate dedicated to Sultan Baybars I, *Part Proceedings of the 14th Congress of the Union Europeenne des Arabisants et Islamisants*, Budapest... 1988, The Arabist: Budapest Studies in Arabic, Budapest: Eotvos Lorand University Chair for Arabic Studies & Csoma de Koros Society, Section of Islamic Studies, 1995, pp. 91-102.
 (رساله‌ای درباره امامت اهدا شده به سلطان بیبرس اول)
- 350)-----, The late Mu'tazila and determinism: the philosophers' trap, *Yad-nama in memoria di Alessandro Bausani. Universita di Roma "La Sapienza": Studi Orientali*, Rome: Bardi, 1991, pp. 245-257.
 (معتزیه متاخر و جبر: معضلی فلسفی)
- 351)-----, Abu Ya'qub al-Sijistani and metempsychosis, *Iranica Varia: papers in honor of professor Ehsan Yarshater Acta Iranica*, Leiden: Brill, 1990, pp. 131-143.
 (ابویعقوب سجستانی و تناسخ)
- 352)-----, *An Ismaili Heresiography (The Bab al-Shaytan from abu Tammam's Kitab al-Shajara)*, whit. Paul E. Walker, Leiden: Brill, 1998. Arabic text. 143. English. xi+134.
 (ملل و نحلی اسماعیلی: باب الشیطان از کتاب الشجرة ابو تمام)
- 353)-----, The vigilante movement of Sahi b.Salama al-kurasani and the origins of Hanbalism reconsidered, *Journal of Turkish Studies*, 14, 1990, pp.331-337.
 (حرکت هوشیارانه سهل بن سلمه خراسانی و تجدید نظری در خاستگاه حنبیلی‌گری)

354) G. Makdisi, Al-Ghazali, disciple de Shafi'i en droit et en theologie, *Ghazali: la raison et le miracle. Table Ronde UNESCO ... 1985 Islam d'hier et aujourd'hui*, Paris: Maisonneuve et Larose , 1987, pp.45-55.

(غزالی، حوادی شافعی و منکلمی توانی)

355)-----, The non-Ash'arite Shafi'iism of Abu Hamid al-Ghazzali, *Revue des Etudes Islamiques*, 54, 1986, pp.239-257.

(عقاید غیر اشعری ابوحامد غزالی)

356)-----, Ethics in Islamic traditionalist doctrine, R G, *Ethics in Islam. Ninth Giorgio Levi Della Vida Conference*, Malibu: Undena , 1985, pp.47-63.

(اخلاق در دیدگاه‌های اسلامی سنتی)

357)-----, The juridical theology of Shafi'i: origins and significance of Usul al-fiqh, *Studia Islamica*, 59, 1984, pp.5-47.

(کلام فقهی شافعی: خاستگاهها و اهمیت اصول الفقه)

358)-----, Hanbalite Islam, M L, *Studies on Islam*, New York: Oxford Univ. Press, 1981, pp.216-274.

(اسلام حنبیلی)

359)-----, The Hanbali school and Sufism, *Boletin de la Asociacion Espanola de Orientalistas*, 15 (1979), pp.115-126

(نحله حنبیلی و تصوف)

360)-----, Ibn Taimiya: a Sufi of the Qadiriya order, *AJAS*, 1 (1973), pp.118-129.

(ابن تیمیه: صوفی وابسته به طریقت قادریه)

361)-----, The Tanbih of Ibn Taimiya on dialectic: the pseudo-'Aqilian Kitab al-farq, *Medieval and Middle Eastern studies: A. S. Atiya*, 1972, pp.285-294.

(كتاب التنبية اثر ابن تيميه در باب جدل)

362)-----, Quatre opuscules d'Ibn 'Aqil sur le Coran, *Bulletin d'Etudes orientales*, 24 (1971), pp.55-66.

(عقیده ابن عقیل درباره قرآن)

363)-----, The Hanbali school and Sufism, *Actas IV congresso de estudos árabes e islamicos 1968*, (1971), pp.71-84.

(مکتب حنبیلی و تصوف)

364)-----, Ibn Taimiya's autograph manuscript on Istihsan: materials for the study of Islamic legal thought, *Arabic and Islamic Studies in honor of H. A. B. Gibb*, 1965, pp.446-479

(نسخه خطی خودنگاشت ابن تیمیه درباره استحسان: نکاتی برای مطالعه اندیشه فقهی اسلام)

365)-----, Ash'ari and the Ash'arites in Islamic religious history, *Studia Islamica*, 18 (1963), pp.19-39.

(ابوالحسن اشعری و اشعریگری در تاریخ دینی اسلام)

366)-----, Ash'ari and the Ash'arites in Islamic religious history, *Studia Islamica*, 17 (1962), pp.37-80.

(اشعری و اشعریگری در تاریخ دینی اسلام)

367)L. Massignon, Les Nusayris, *Elaboration de l'Islam*, 1961, pp.109-114.

(نصیریه)

368)-----, Les origines shi'ites de la famille vizirale de Banu'l Furat, *Mel. Gaudefroy-Demombynes*, 1935-45, pp.25-29.

(حاستگاه شیعی خاندان بنوفرات)

369)-----, Esquisse d'une bibliographie Nusayrie, *Mel. Syr. R. Dussaud*, 11, 1939, pp.913-922.

(کوششی برای تدوین کتابشناسی آثار نصیریه)

370)-----, Recherches sur les Shi'ites extremistes a Bagdad a la fin du troisieme siecle de l'Hegire, *Zeitschrift der Deutschen Morgenlandischen Gesellschaft*, 92 (1938), pp.378-382.

(تحقیقاتی درباره غلات شیعه در بغداد در قرون اویله)

371)-----, Esquisse d'une bibliographie Qarmate, *Browne Festschrift*, (1922), pp.329-338.

(کوششی برای تدوین کتابشناسی قرامطه)

372)M. McDermott, Method in Mufid's kalam and in Christian theology, *Al-Tawhid*, 10 ii-iii, 1992-1993, pp.226-231.

(شیوه کلامی شیخ مفید و کلام مسیحی)

373)-----, A debate between al-Mufid and al-Baquillani, *Recherches d'islamologie. Recueil d'articles offert a G. Anawati et L. Gardet*, par leurs collegues et amis, Louvain 1977, pp.223-235

(مناظره‌ای بین شیخ مفید و باقلانی)

- 374) R. J. McCarthy, Al-Baquillani's notion of the Apologetic Miracle, *Studia Biblica et Orientalia*, 12 (1959), pp. 247-256.
- (دیدگاه باقلانی درباره معجزه)
- 375) Hossein Modarressi, *Crisis and consolidation in the formative period of Shi'ite Islam: Abu Ja'far ibn Qiba al-Razi and his contribution to Imamite Shi'ite thought*, Princeton: Darwin Press, 1993, pp.280. [Incl. Arabic texts & English translations.]
- (بحran و تثیت در دوران اولیه تشیع: ابو جعفر ابن قبۃ رازی و نقش وی در اندیشهٔ تشیع امامی) [مکتب در فرایند تکامل، ترجمهٔ هاشم ایزدپناه، نیوجرسی، ۱۳۷۴.]
- 376)-----, Early debates on the integrity of the Qur'an: a brief survey, *Studia Islamica*, 77, 1993, pp.5-39.
- (نخستین مناقشات دربارهٔ تحریف قرآن) [ترجمهٔ فارسی: محمد کاظم رحمتی، بررسی سنتیزه‌های دیرین دربارهٔ تحریف قرآن، هفت آسمان، شماره ۱۱]
- 377)-----, The just ruler or the guardian jurist: an attempt to link two different Shi'ite concepts, *Journal of the American Oriental Society*, 111, 1991, pp.549-562. [Review article of Sachedina, Abdulaziz Abdulhussein, *The just ruler (al-sultan al-'adil) in Shi'ite Islam*, New York, 1988.]
- (حاکم عادل یا ولیٰ فقیه: تلاش برای ربط دو مفهوم متفاوت شیعی) [حاکم عادل یا ولیٰ فقیه، تلاش برای ربط دو مفهوم متفاوت شیعی، ترجمهٔ محمد کاظم رحمتی، کتاب ماه دین، شماره ۶۲، آذر ۹۹-۸۸، ص ۱۳۸۱.]
- 378)-----, Rationalism and traditionalism in Shi'i jurisprudence, *Alserat*, 10 ii, 1984, pp.30-42.
- (عقلگرایی و حدیث‌گرایی در اصول فقه شیعه)
- 379)-----, Rationalism and traditionalism in Shi'i jurisprudence: a preliminary survey, *Studia Islamica*, 59, 1984, pp.141-158.
- (عقلگرایی و اخباری‌گری در اصول فقه شیعه: بررسی اولیه)
- 380) Moojan Momen, *An introduction to Shi'i Islam: the history and doctrines of Twelver Shi'ism*, Oxford: Ronald; New Haven: Yale University Press, 1985, pp.397.
- (مقدمه‌ای بر تشیع: تاریخ و عقاید تشیع دوازده امامی)
- 381) Muhsin Mahdi, Al-Farabi and the foundation of Islamic philosophy, Parviz

- Morewedge, *Islamic philosophy and mysticism*, Delmar: Caravan, 1981, pp.3-21.
 (فارابی و تاسیس فلسفه اسلامی)
- 382) N. L. Heer, Moral deliberation in Al-Ghazali's *Ihya' ulum al-din*, Parviz Morewedge, *Islamic philosophy and mysticism*, Delmar: Caravan, 1981, pp.163-176.
 (وقار اخلاقی در کتاب احیاء علوم الدین اثر غزالی)
- 383) M. M. Moreno, Note di teologia ibadita, *Annali, Istituto Orientale di Napoli N.S.* 3 (1949), pp.299-313.
 (نکاتی درباره کلام اباضیه)
- 384) T. Nagel, Die 'Urguza al-Muhtara' des Qadi an-Nu'man, *Die Welt des Islams*, 15 (1974), pp.96-128.
 (الأرجوزة المختاره اثر قاضی نعمان)
- 385) M. Nallino, Rapporti fra la dogmatica mu'tazilite e quella degli Ibaditi dell'Africa settentrionale, *Revista degli studi orientali*, 7 (1916-18), pp.455-460.
 (درباره معتزله و اباضیه)
- 386) -----, Sul nome di 'Qadariti', *Revista degli studi orientali*, 7 (1916-18), pp.461-466.
 (نکاتی درباره قادریه)
- 387) -----, Sull' origine del nome dei Mu'taziliti, *Revista degli studi orientali*, 7 (1916-18), pp.429-454.
 (نکاتی درباره شکل‌گیری معتزله)
- 388) J. M. Pessagno, Irada, ikhtiyar, qudra, kasb: the view of Abu Mansur al-Maturidi, *Journal of the American Oriental Society*, 104, 1984, pp.177-191.
 (اراده، اختیار، قدرت و کسب: دیدگاه ابو منصور ماتریدی)
- 389) -----, The reconstruction of the thought of Muhammad Ibn Shabib, *Journal of the American Oriental Society*, 104, 1984, pp.445-453.
 (بازسازی اندیشه محمد بن شبیب)
- 390) -----, The uses of evil in Maturidian thought, *Studia Islamica*, 60, 1984, pp.59-82.
 (فوائد شر در اندیشه ماتریدیه)
- 391) -----, The Marji'a, iman and Abu 'Ubayd, *Journal of the American Oriental Society*, 95 (1975), pp.382-394.
 (مرجحه، ایمان و ابو عبید)

392) Jan Peters, *Kalaam en falsafa ('theologie' en 'filosofie')*, *Islam, norm, ideaal en werkelijkheid*, Weesp: Wereldvenster; Antwerp: Standaard, 1984, pp.177-190.

(الاهیات فلسفی)

393)-----, *Triniteit en incarnatie in de kalam van de Mu'tazila*, Jan Peters *Historische betrekkingen tussen moslims en christenen. Tien voordrachten, gelouden in Leiden op ... 1981 Midden-Oosten en Islam Publicaties Nijmegen: Nederlandse Vereniging voor de Studie van het Midden-Oosten de Islam*, , 1982, pp.81-91.

(تثبیت و تجدد در کلام معتزلی)

394) J. R. T. M. Peters, *La theologie musulmane et l'étude du langage*, *Histoire Epistemologie Langage*, 2 i, 1980, pp.9-19.

(تحقیقات زبانی متکلمان مسلمان)

395) F. E. Peters, *The origins of Islamic Platonism: the school tradition*, *Islamic philosophical theology*, Edited by pp. Morewedge. Albany. 1979, pp.14-45.

(خاستگاه‌های افلاطون‌گرایی اسلامی: سنت این مکتب)

396) R. Peters, *Apostasy in Islam*, G. J. J. De Vries, *Die Welt des Islams*, N. S. 17 (1976-7), pp.1-25.

(ارتداد در اسلام)

397) S. Pines, *A study of the impact of Indian, mainly Buddhist thought on some aspects of Kalam doctrines*, *Jerusalem studies in Arabic and Islam*, 17, 1994, pp.182-203.

(مطالعه‌ای درباره تاثیر فکر هندی، بهویزه مکتب بودا بر برخی از جنبه‌های عقاید کلامی)

398)-----, *Gospel quotations and cognate topics in 'Abd al-Jabbar's Tathbit in relation to early Christian and Judaeo-Christian readings and traditions*, *Jerusalem Studies in Arabic and Islam*, 9, 1987, pp.195-278.

(منقولات انجیل و موضوعات مرتبط در کتاب تثیت دلائل النبوة از قاضی عبدالجبار در رابطه با مسیحیت نخستین و قرائت‌ها و سنت‌های یهودی - مسیحی)

399) J. Macy, *Prophecy in al-Farabi and Maimonides: the imaginative and rational faculties*, S Pines (Editor) Y Yovel (Editor), *Maimonides and philosophy: papers presented at the Sixth Jerusalem, Philosophical Encounter, May 1985. Archives Internationales d'Histoire des Idées / International Archives for the History of Ideas*, Dordrecht: Nijhoff , 1986, pp.185-201.

(نبوت در فکر فارابی و ابن میمون: استعدادهای عقلانی و تخیلی)

400) S. Pines, Studies in Christianity and Judaeo-Christianity based on Arabic sources, *Jerusalem studies in Arabic and Islam*, 6, 1985, pp.107-161. (Paul according to the Judaeo-Christian sources utilized by 'Abd al-Jabbar in the Tathbit dala'il al-nubuwwa; A preliminary note on the relation posited by Ibn Hazm between the author of the Book of Yosippon and the 'Isawiyya sect and on the Arabic version of this book; Additional observation concerning the Arabic translation of the Book of Yosippon.), 1985

(مطالعاتی درباره مسیحیت و یهودیت؛ مسیحیت بر اساس منابع عربی)

401)-----, Notes on Islam and on Arabic Christianity and Judaeo-Christianity, *Jerusalem studies in Arabic and Islam*, 4, 1984, pp.135-152.

(نکاتی درباره اسلام و مسیحیت عربی و فرهنگ یهودی - مسیحی)

402)-----, Shi'ite terms and conceptions in Judah Halevi's Kuzari, *Jerusalem studies in Arabic and Islam*, 2, 1980, pp.165-251.

(اصطلاحات و مفاهیم شیعی نزد جوده هالوی کوزری)

403)-----, Some traits of Christian theological writing in relation to Moslem kalam and to Jewish thought, *Proc. Israel Acad. Sci. Humanities*, 5 (1976), pp.105-125

(ویژگی‌هایی از نوشه‌های کلامی مسیحی در ارتباط با کلام اسلامی و اندیشه یهودی)

404)-----, A note on an early meaning of the term mutakallim, *Israel oriental studies*, 1 (1971), pp.224-240.

(یادداشتی درباره آغازین معنای واژه متکلم)

405)-----, Some problems of Islamic philosophy, *Islamic culture*, 11 (1937), pp.66-80.
(برخی از مشکلات فلسفه اسلامی)

406) Ismail K. Poonawala, Al-Qadi Nu'man and Isma'ilī jurisprudence, Farhad Daftary, ed, *Mediaeval Isma'ilī history and thought*, Cambridge: Cambridge University Press, 1996, pp.117-143.

(قاضی نعمان و فقه اسماعیلیه)

407)-----, Al-Sultan al-Hattab's treatise on the I'gaz al-Quran, *Arabica*, 41 i, 1994, pp.84-126. [Incl. Arabic text.]
(رساله سلطان خطب درباره اعجاز قرآن)

- 408)-----, Muhammad 'Izzat Darwaza's principles of modern exegesis: a contribution toward Quranic hermeneutics, Abdul-Kader A (Editor), *Approaches to the Qur'an*, London: Routledge, 1993, pp.225-246.
(اصول مدرن تفسیری محمد عزت دروزه: سهمی در هرمنوتیک قرآن)
- 409)-----, The I'jaz al-Qur'an and the Isma'ilis: research report, *American Research Center in Egypt Newsletter*, 127, 1984, pp.18-19.
(اعجاز قرآن و اسماعیلیه: گزارش تحقیقی)
- 410)-----, An Isma'ili refutation of al-Ghazali, *Middle East 30th International Congress of Human Sciences in Asia & North Africa*, Mexico: Colegio de Mexico , 1982, pp.131-134.
(ردیه‌ای اسماعیلی بر غزالی)
- 411)-----, In memoriam A.A.A.Fyze, 1899-1981, *International journal of Middle East studies*, 14, 1982, pp.418-418.
(به یاد آصف بن علی اصغر فیضی)
- 412)-----, Al-Sijistani and his Kitab al-Maqalid, *Essays on Islamic civilization presented to Niyazi Berkes*, 1976, pp.274-283
(سجستانی و کتاب المقالید)
- 413)-----, A reconsideration of al-Qadi al-Nu'man's madhab, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 37 (1974), pp.572-579.
(بازنگری در مذهب قاضی نعمان)
- 414) U. Rubin, Hanifiyya and ka'ba: an inquiry into the Arabian pre-Islamic background of din Ibrahim, *Jerusalem Studies in Arabic and Islam*, 13, 1990, pp. 58-112.
(حنیفیت و کعبه: جستاری درباره پیش‌زمینه‌های ماقبل اسلامی دین ابراهیم در عربستان)
- 415)-----, The Ka'ba: aspects of its ritual functions and position in pre-Islamic and early Islamic times, *Jerusalem Studies in Arabic and Islam*, 8, 1986, pp.97-131.
(کعبه: ابعادی از کارکردهای مناسکی و جایگاه آن در پیش از اسلام و صدر اسلام)
- 416)-----, Al-Samad and the high God: an interpretation of sura CXII, *Der Islam*, 61, 1984, pp.197-217.
(الحمد و خدای متعالی: تفسیری از سورهٔ توحید)

417)-----, Bara'a: a study of some Quranic passages, *Jerusalem studies in Arabic and Islam*, 5, 1984, pp.13-32.

(برائت: مطالعه‌ای درباره بربخی عبارت‌های قرآنی)

418) U. Rubin, Prophets and progenitors in the early Shia tradition, 1 (1979), pp.40-65.
(ابنیاء و فرزندان - تبادر آنها در سنت شیعیان نخستین)

419) -----, Pre-existence and light. Aspects of the concept of Nur Muhammad, *Israel oriental studies*, 5 (1975), pp.62-119.

(پیشاوجود و نور، ابعادی از مفهوم نور محمدی)

420) Ulrich Rudolph, *Al-Maturidi und die Sunnitische Theologie in Samarkand*, Leiden: E. J. Brill, 1997.
(ابو منصور ماتریدی و کلام اهل سنت در سمرقند)

421) ----- , Ibn Sina et le Kalam, *Bulletin d'Etudes Orientales / Majallat al-Dirasat al-sharqiya*, 48, 1996, pp.131-136.
(ابن سینا و علم کلام)

422) ----- , Christliche Bibellexegese und Mu'tazilische Theologie: der Fall des Moses bar Kepha (gest. 903 n. Chr.), *Oriens*, 34, 1994, pp. 299-313.
(منابع مسیحی و کلام اعتزالی)

423) ----- , Nikolaus von Kues und der Dialog mit dem Islam, *Der Islam*, 71 i, 1994,
pp.95-108.
(نیکولاوس کوزایی و گفت‌وگو با اسلام)

424) ----- , Ratio und Überlieferung in der Erkenntnislehre al-As'ari's und al-Maturidi's, *Zeitschrift der Deutschen Morgenlandischen Gesellschaft*, 142 i, 1992, pp.72-89.
(درباره اشعری و ماتریدی)

425) Abdulaziz Sachedina, A treatise on the occultation of the twelfth Imamite Imam, *Studia Islamica*, 48 (1978), pp.109-124
(رساله‌ای درباره غیبت امام دوازدهم)

426) J. Schacht, An early Murci'ite treatise: The Kitab al-'Alim wal-Muta-'allim, *Oriens*, 17 (1964), pp.96-117.
(رساله‌ای کهن از مرچه: کتاب العالم و المتعلم)

- 427)-----, Bibliotheques et manuscrits abadites, *Revue africaine*, 100 (1956), pp.375-398.
(کتابشناسی مخطوطات اباضیه)
- 428)-----, New sources for the history of Muhammadan theology, *Studia Islamica*, 1 (1953), pp.23-42.
(منابعی جدید برای مطالعه تاریخ کلام مسلمانان)
- 429)-----, Sources nouvelles concernant l'histoire de la theologie musulmane, *Nouvelle Clio*, 5 (1953), pp.411-426.
(منابعی جدید برای مطالعه تاریخ کلام مسلمانان)
- 430)-----, Eine Schrift von ibn ar-Rawandi, *Orientalistische Literaturzeitung*, 29 (1926), pp.837-841.
(درباره ابن راوندی)
- 431) S. Schmidtke, Al-'Allam al-Hilli and Shi'ite Mu'tazilite theology. (Summar[y]: Al-'Allama al-Hilli und die schi'itisch-mu'tazilische Theologie.), *Spektrum Iran*, 7 iii/iv, 1994, pp.10-35;136-137.
(علامه حلی و کلام شیعی - معتزی)
- 432)-----, *The theology of al-'Allama al-Hilli (d. 726/1325)*, Islamkundliche Untersuchungen, Berlin: Schwarz , 1991, pp.292.
(دیدگاه‌های کلامی علامه حلی)
- 433)-----, Modern modifications in the Shi'i doctrine of the expectation of the Mahdi, (intizar al-Mahdi): the case of Khumaini, *Orient*, 28, 1987, pp.389-406;463.
(اصلاحات جدید در اعتقاد شیعه درباره انتظار مهدی: مطالعه موردنی [امام] خمینی)
- 434) -----, The Influence of Sams al-Din Sahrazuri(7th/13th) on The Inn Abi Gumhur Al-Ahsai (d. after 904/ 1499), A Preliminari note, Enconters Of Words and Texts, ed., Lutz Edzard & Christin Szyske (Zurich, 1997).
(تأثیر شمس الدین شهرزوری بر ابن ابی جمهور احسائی) [زاویته اشمیتکه، تأثیر شمس الدین شهرزوری بر ابن ابی جمهور احسائی، ترجمه محمد کاظم رحمتی، کتب ماه دین، شماره ۴۹-۵۰، آبان و مهر ۱۳۸۰، ص ۴۶-۵۳].
- 435) W. Schwartz, Die Anfange der Ibaditen in Nordafrika: der Beitrag einer islamischen, Minderheit zur Ausbreitung des Islams, Bonner Orientalistische Studien: Neue Serie, Wiesbaden: Harrassowitz , 1983, pp.349.
(درباره اباضیان شمال آفریقا)

436) D. Sourdel, Les conceptions Imamites au début du XIe siècle d'après le Shaykh al-Mufid, *Islamic civilization*, 1973, pp.187-200.

(مفاهیم امامیه در قرن یازدهم بر اساس تعالیم شیخ مفید)

437)-----, L'Imamisme vu par le Cheikh al-Mufid, *Revue des études islamiques*, 40 (1972), pp.217-296.

(امامت از نظر شیخ مفید)

438)-----, La classification des sectes islamiques dans le Kitab al-Milal d'Al-Sahrasti, *Studia Islamica*, 31 (1970), pp.239-247

(گروه‌بندی فرقه‌های اسلامی بر اساس کتاب الملل و النحل اثر شهرستانی)

439) S. M. Stern, *Studies in early Isma'ilism*, Max Schloessinger Memorial series: monographs Jerusalem: Magnes Press; Leiden: Brill, 1983, pp.340.

(مطالعاتی در زمینه نخستین گرایش‌های اسماعیلی)

440)-----, Abu'l-Qasim al-Busti and his refutation of Isma'ilism, *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1961, pp.14-35.

(ابوالقاسم بستی و ردیه وی بر اسماعیلیه)

441)-----, Isma'ilis and Qarmatians, *Elaboration de l'Islam*, 1961, pp.99-108.

(اسماعیلیان و قرامطه)

442)-----, Al-Mas'udi and the philosopher al-Farabi, *Al-Mas'udi millenary commemorative volume*, 1960, pp.28-41.

(مسعودی و فارابی فیلسوف)

443)-----, The early Isma'ili missionaries in North-West Persia and in Khurasan and Transoxania, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 23 (1960), pp.56-90.

(نخستین فعالیتهای تبلیغی اسماعیلیه در شمال غرب ایران و در خراسان و ماوراءالنهر)

444)-----, Heterodox Isma'ilism at the time of al-Mu'izz, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 17 (1955), pp.10-33.

(گرایش‌های بدعت‌آمیز اسماعیلیه در زمان المعز)

445)-----, The succession to the Fatimid Imam al-Amir, the claims of the later Fatimids to the Imamate, and the rise of Tayyibi Ismailism, *Oriens*, 4 (1951), pp.193-255.

(جانشین امام الامر فاطمی: دعاوی فاطمیان متاخر نسبت به امامت و پیدایش اسماعیلیه طبیی)

- 446)-----, Ismaili propaganda and Fatimid rule in Sind, *Islamic culture*, 23 (1949), pp.298-307.
(تبليغات اسماعيلي و حاكم فاطمي در سند)
- 447)R. Strothmann, Die Nusairi nach Ms arab. Berlin 4291, *Doc. isl. ined*, 1952, pp.173-187.
(برخي از تعاليم نصيريye بر اساس نسخه خطى برلين ٤٢٩١)
- 448)-----, Die Nusairi im heutigen Syrien, *Nachrichten von der Akademie der Wissenschaften zu Gottingen: Philologische-historische Klasse*, 1950, pp.29-64.
(نصيريye در سوريه امروزي)
- 449)-----, Drusen-Antwort auf Nusairi-Angriff, *Islam*, 25 (1939), pp.269-281.
(درباره زيد بن علي)
- 450)-----, On the history of Islamic heresiography, *Islamic culture*, 12 (1938), pp.5-16.
(درباره تاريخ فرقه‌نگاری اسلامی)
- 451)-----, Das Problem der literarischen Personallichkeit Zaid b. 'Ali, *Islam*, 13 (1923), pp.1-52.
(درباره زيد بن علي)
- 452)-----, Die Literatur der Zaiditen, *Islam*, 2 (1911), pp.49-78.
(ادبيات و آثار زيديه)
- 453)S. Stroumsa, The blinding emerald: Ibn al-Rawandi's Kitab al-zumurrud, *Journal of the American Oriental Society*, 114 ii, 1994, pp.163-185.
(زمد خيره كننده: كتاب الزمرد ابن راوندي)
- 454)-----, The beginnings of the Mu'tazila reconsidered, *Jerusalem Studies in Arabic and Islam*, 13, 1990, pp.265-293.
(بازنگري در شكلگيری معتزله)
- 455)-----, From Muslim heresy to Jewish-Muslim polemics: Ibn al-Rawandi's Kitab al-Damigh, *Journal of the American Oriental Society*, 107, 1987, pp.767-772.
(از بدعتي اسلامي تا مجادله يهودي - مسلمان: كتاب الدامغ اثر ابن راوندي)
- 456)-----, The Barahima in early kalam, *Jerusalem studies in Arabic and Islam*, 6, 1985, pp.229-241.
(براهمه در نخستين آثار کلامي)

457) A. S. Tritton, The speech of God, *Studia Islamica*, 36 (1972), pp.5-22.

(کلام خدا)

458)-----, The speech of God: a tract of the eighth /fourteenth century, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 31 (1968), pp.377-382

(کلام خدا: رساله‌ای از قرن هشتم هجری / چهاردهم میلادی)

459)-----, al-Muhsassal by Muhammad b. 'Umar ar-Razi (Cairo A.H. 1323), *Oriens*, 18-19 (1965-6), pp.335-346

(كتاب المحسول اثر محمد بن عمر رازى)

460)-----, An early work from the school of al-Maturidi, *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1966, pp.96-99

(یکی از نخستین آثار ماتریدیه)

461)-----, Reason and revelation, *Arabic and Islamic Studies in honor of H. A. B. Gibb*, 1965, pp.619-630

(عقل و وحی)

462)-----, Ibn Hazm and al-fisal fi'l-milal, *Eretz-Israel, L. A. Mayer memorial volume. 7* (1964), pp.116-117.

(ابن حزم و کتاب الفصل فی الملل والاهواء والنحل)

463)-----, Ibn Hazm: the man and the thinker, *Islamic Studies*, 3 (1964), pp.471-484.

(ابن حزم: یک اندیشمند)

464)-----, 'Debate' between a Muslim and a Jew. (BM. Or. 12485.), *Islamic Studies*, 1 ii (1962), pp.60-64.

(منظراته‌ای میان مسلمان و یهودی: نسخه خطی ۱۲۴۸۵ کتابخانه بریتانیا میوزیوم)

465)-----, Theology and philosophy of the Isma'ilis, *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1958, pp.178-188.

(کلام و فلسفه اسماعیلیه)

466)-----, Some Mu'tazili ideas about religion, in particular about knowledge based on general report, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 14 (1952), pp.612-622.

(برخی دیدگاه‌های معتزله درباره دین، به ویژه درباره علم مستنى بر خبر متواتر)

- 467)-----, Popular Shi'ism, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 13 (1951), pp.829-839.
(تشیع مردمی)
- 468)-----, The Mutarrifiya, *Museon*, 63 (1950), pp.59-67.
(مطرفیه)
- 469)-----, Muslim theology and Arabic literature, *Glasgow Univ. Or. Soc. Trans*, 12 (1944-46), pp.46-47.
(کلام اسلامی و ادبیات عربی)
- 470)-----, Theology in the making, *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1945, pp.82-86.
(شكلگیری کلام)
471)-----, Foreign influences on Muslim theology, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 10 (1940-42), pp.837-842.
(تأثیرات بیرونی بر کلام اسلامی)
- 472)-----, Theory of knowledge on early Muslim theology, *Woolner Commen*, Vol, 1940, pp.253-256.
(نظریه معرفت در کلام اولیه اسلامی)
- 473)-----, A theological miscellany, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 9 (1937-39), pp.923-926.
(مجموعه‌ای کلامی)
- 474)-----, Notes on some Ismaili manuscripts. (From information supplied by Dr. Paul Kraus.), *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 7 (1933-35), pp.33-39.
(نکاتی درباره نسخه‌های خطی اسماعیلی، براساس اطلاعات گردآمده از سوی پاول کراوس)
- 475)-----, The illustration to the doctrine of the 'Leap'. (Shahrastani, *Kitab al milal wal nihal*, ed. Cureton, pp. 39.), *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1935, pp.514.
(توضیحاتی درباره عقیده طفره)
- 476)-----, An-nabita, *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1932, pp.137.
(النابتة)
- 477)-----, Ed Dajjal, Antichrist, *Proc. 5th All-India Or. Conf*, 2 (1930), pp.1117-1127.
(دجال علیه مسیح)

- 478) W. F. Tucker, 'Abd Allah ibn Mu'awiya and the Janahiyya: rebels and ideologues of the late Umayyad period, *Studia Islamica*, 51 (1980), pp.39-57
 (عبدالله بن معاویه و جناحیه: شورشیان و نظریه پردازان اواخر دوره امویان)
- 479) -----, Rebels and gnostics: al-Mugira ibn Sa'id and the Mugiriyah, *Arabica*, 22 (1975), pp.33-47.
 (شورشیان و گنوستیک‌ها: المغیره بن سعید و مغیره)
- 480) -----, Bayan b. Sam'an and the Bayaniyyah: Shi'ite extremists of Umayyad Iraq, *Muslim World*, 65 (1975), pp.241-253.
 (بیان بن سمعان و بیانیه: غلات شیعی در عراق اموی)
- 481) G. Vajda, De quelques fragments mu'tazilites en judeo-arabe. Notice provisoire, *Journal asiatique*, 264 (1976), pp.1-7
 (مطالبی بر جامانده از معتزله در آثار یهودیان عرب‌زبان)
- 482) -----, Langage, philosophie, politique et religion, d'après un traité d'al- Farabi, *Journal asiatique*, 258 (1970), pp.247-260.
 (دیدگاه‌های زبانی، فلسفی و سیاسی دینی فارابی)
- 483) -----, Le problème de la vision de Dieu (*ru'ya*) d'après quelques auteurs si'ites duodecimains, *Le Shi'isme imamite*, (1970), pp.31-54
 (درباره رؤیت خدا)
- 484) -----, Le Temoignage d'al-Maturidi sur la doctrine des Manicheens, des Daysanites et des Marcionites, *Arabica*, 13 (1966), pp.1-38, 113-128
 (واژگان‌شناسی ماتریدی درباره عقاید مانویان، دیسانیان و مرقونیان)
- 485) -----, Un traité maghrebin 'adversus Judaeos': 'Ahkam ahl al-dimma' du Sayh Muhammad b. 'Abd al-Karim al-Magili, *Etudes d'Orientalisme Levi-Provencal*, II, 1962, pp.805-813.
 (درباره احکام الذمة اثر محمد بن عبد‌الکریم)
- 486) -----, Aperçu sur le K. at-Tauhid d'al Kulini, *Acta Orientalia*, (Academia Scientiarum Hungarica), 12 (1961), pp.231-234.
 (درباره التوحید اثر کلینی)
- 487) -----, La contribution de quelques textes judeo-arabes à la connaissance du mouvement d'idées dans l'Islam du III-IXe siècle, *Elaboration de l'Islam*, 1961, pp.87-97.
 (درباره نوشه‌های یهودیان عرب)

- 488)-----, Un manuscrit du Kitab dala'il an-nubuwwa de Ga'far al-Must agfiri, *Stud. Orientalist. Levi della Vida*, (1956), pp.567-572.
- (نسخه خطی کتاب دلائل النبوة)
- 489)-----, Deux 'Histoires de Prophetes' selon la tradition des Shi'ites duodecimains, *Revue des etudes juives*, 106 (1945-46), pp.124-133.
- (تاریخ انبیاء بر اساس روایات شیعه)
- 490)-----, Les zindiqs en pays d'Islam au début de la période abbaside, *Revista degli studi orientali*, 17 (1938), pp.173-229.
- (مفهوم زندیق در دوره عباسیان)
- 491) J. Van ESS, Die Tuhfat ul-ihwan des 'Abdurrazzaq-i Kasani, ein Futuvatnama der Ilhanidenzeit, R. Vesely (Editor) E. Gombar (Editor), *Zafar name: memorial volume of Felix Tauer*, Prague: enigma, 1996, pp.85-99.
- (درباره تحفه الاخوان اثر عبدالرزاک کاشانی)
- 492)-----, Verbal inspiration: Language and revelation in classical Islamic theology, Stefan Wild, *The Qur'an as text, Islamic Philosophy*, Leiden: Brill, 1996, pp.177-194.
- (اهم کلامی: زبان و وحی در کلام قدیم)
- 493)-----, The image of God and Islamic mysticism, the image of man and society: Islamic perspectives, pp. Heinegg (Translator) H. Kung, *Christianity and the world religions: paths of dialogue with Islam, Hinduism, and Buddhism*, London: SCM Press, 1993, pp.70-82.
- (تصویر خدا و تصویف اسلامی، تصویر انسان و جامعه از منظر اسلامی)
- 494)-----, Biobibliographische Notizen zur islamischen Theologie. (9. Noch einmal zu Ibn Battuta; 10. Zwei antiqadaritische Sendschreiben des 'Abdal'aziz b. 'Abdallah b. Abi Salama al-Magasun (gest. 164/780).), *Die Welt des Orients*, 16, 1985, pp.128-135.
- (کتابشناسی کلام اسلامی)
- 495)-----, Abu l-Hudhayl in contact: the genesis of an anecdote, *Islamic theology and philosophy: studies in honor of G.F. Hourani*, Albany (USA): State University of New York Press, 1984, pp.18-30;280-287.
- (ابوهدیل علاف، پیدایش یک افسانه)

- 496)-----, Un sermon du Mu'tazilite Murdar, *Arabica*, 30, 1983, pp.111-124.
(خطبه‌ای از مردار معتزلی)
- 497)-----, Early Islamic theologians on the existence of God, *Islam and the medieval West*, Albany (USA), 1980, pp.64-81.
([براهین] متكلمان مسلمان درباره وجود خداوند)
- 498)-----, Some fragments of the Mu'aradat al-Qur'an attributed to Ibn al-Muqaffa', Wadad al-Qazi, ed., *Studia Arabica et Islamica, Festschrift for Ihsan 'Abbas on his sixtieth birthday*, Beirut: American University of Beirut, 1981, pp.151-164.
(بخش‌هایی از معارضات القرآن منسوب به ابن‌مقفع)
- 499)-----, The logical structure of Islamic theology, G.E. Von Grunebaum, ed., *Logic in classical Islamic culture*, 1970, pp.21-50
(ساختار منطقی کلام اسلامی)
- 500)-----, Dirar b. 'Amr und die 'Cahmiya'. Biographie einer vergessenen Schule, *Islam*, 43 (1967), pp.241-279.
(ابن عمر و جهمیه)
- 501)-----, Dirar b. 'Amr und die 'Cahmiya'. Biographie einer vergessenen Schule, *Islam*, 44 (1968), pp.1-70, 318-320
(ابن عمر و جهمیه)
- 502)-----, Ein unbekanntes Fragment des Nazzam, Der Orient in der Forschung, *Festschrift fur O. Spies*, (1967), pp.170-201
(درباره نظام)
- 503)-----, Gahiz und die ashab al-ma'arif, *Islam*, 42 (1966), pp.169-178.
(جاحظ و اصحاب المعارف)
- 504)-----, Ibn Kullab und die Mihna, *Oriens*, 18-19 (1965-6), pp.92-142.
(ابن‌کلاب و [دوران] محنت)
- 505) E. Walker, *Abu Ya'qub al-Sijistani: intellectual missionary*, London: Tauris, in association with the Institute of Ismaili Studies, 1996, pp.132.
(ابویعقوب السجستانی: تبلیغ عقلاً)
- 506)-----, An Isma'ili version of the heresiography of the seventy-two erring sects, Farhad

Daftary, ed, *Mediaeval Isma'ili history and thought*, Cambridge: Cambridge University Press, 1996, pp.161-177.

(روایتی اسماعیلی در باب فرقه‌نگاری هفتاد و دو فرقه گمراه)

507)-----, Abu Tamam and his *Kitab al-Shajara*: a new Ismaili treatise from tenth-century Khurasan, *Journal of the American Oriental Society*, 114 iii, 1994, pp.343-352.

(ابو تمام و کتاب الشجره: رساله اسماعیلی جدید از قرن دهم میلادی از خراسان)

508)-----, *Early philosophical Shiism: the Ismaili neoplatonism of Abu Ya'qub al-Sijistani*, Cambridge: Cambridge University Press, 1993, pp.203.

(تشیع فلسفه‌گرای نخستین: ابو یعقوب سجستانی [متفسر] نوافلاطونی - اسماعیلی)

509)-----, The Ismaili da'wa in the reign of the Fatimid Caliph Al-Hakim, *Journal of the American Research Center in Egypt*, 30, 1993, pp.161-182.

(دعوت اسماعیلی در دوره الحاکم خلیفه فاطمی)

510)-----, Eternal cosmos and the womb of history: time in early Ismaili thought, *International journal of Middle East studies*, 9 (1978), pp.355-366

(قدم عالم و مبدأ تاریخ: زمان در تفکر اسماعیلیان نخستین)

511)-----, Cosmic hierarchies in early Isma'ili thought: the view of Abu Ya'qub al-Sijistani , *Muslim World*, 66 (1976), pp.14-28.

(نظم کیهانی در اندیشه اولیه اسماعیلیه: مروری بر آرای ابو یعقوب سجستانی)

512)-----, Ismaili vocabulary of creation, *Studia Islamica*, 40 (1974), pp.75-85.

(وازگان اسماعیلی درباره خلقت)

513)S. M. Wasserstrom, "The Si'is are the Jews of our community": an interreligious comparison within Sunni thought, *Israel oriental studies*, 14, 1994, pp.297-324.

(شیعیان یهودیان جامعه ما هستند: مقایسه‌ای درون دینی در اندیشه اهل سنت)

514)-----, The 'Isawiyah revisited, *Studia Islamica*, 75, 1992, pp.57-80.

(بازنگری درباره فرقه عیسیویه)

515)W. M. Watt (Translator), *Islamic creeds: a selection*, Edinburgh: Edinburgh University Press, 1994, pp.107.

(منتخبی از عقاید اسلامی)

- 516) W. M. Watt, The short creed of As-Sanusi, *Journal of Turkish Studies*, 8, 1994, pp.315-321.[Incl. full English translation.]
 (چکیده عقاید السنوسی)
- 517)-----, *Early Islam: collected articles*, Edinburgh: Edinburgh University Press, 1990, pp.207. [1943-1983].
 (اسلام نخستین: مجموعه مقالات)
- 518)-----, A contemporary Muslim thinker, *Scottish Journal of Religious Studies*, 6, 1985, pp.5-10.
 (یک متفکر معاصر مسلمان: پژوهشی درباره محمد ارکون)
- 519)-----, *Islamic philosophy and theology: an extended survey*, 2nd ed. Edinburgh: Edinburgh University Press, 1985, pp.175.
 (فلسفه و کلام اسلامی: بررسی تفصیلی)
- 520)-----, A Muslim account of Christian doctrine, *Hamdard Islamicus*, 6 ii, 1983, pp.57-68.
 (روایتی اسلامی از عقاید مسیحیان براساس روایت شهرستانی در کتاب الملل و النحل)
- 521) W. M. Watt (Translator), Ash-Shahrastani's account of Christian doctrine , *Islamochristiana / Dirasat Islamiya Masihiya*, 9, 1983, pp.249-259.
 (تبیین شهرستانی از عقاید مسیحیت)
- 522)-----, The significance of the early stages of Imami Shi'ism, N R, *Religion and politics in Iran: Shi'ism from quietism to revolution*. New Haven: Yale University Press, 1983, pp.21-32.
 (اهمیت مراحل اولیه تشیع امامی)
- 523)-----, Muhammad's contribution in the field of ultimate reality and meaning, *Ultimate Reality and Meaning*, 5, 1982, pp.26-38.
 (مشارکت [حضرت] محمد[ص] در حوزه معنی و واقعیت غایبی)
- 524)-----, The Qur'an and belief in a "high God", R Peters, *Proceedings of the Ninth Congress of the Union Européenne des Arabisants et Islamisants*, Amsterdam, 1978. Publications of Netherlands Inst. Cairo, Leiden: Brill , 1981, pp.327-333.
 (قرآن و اعتقاد به خدای متعال)
- 525)-----, *The majesty that was Islam: the Islamic world, 661-1100*, London: Sidgwick & Jackson, 1974, rpp. 1984, pp.276.
 (شکوهی که اسلام داشت: جهان اسلام میان ۶۶۱ - ۱۱۰۰ م)

- 526)-----, Die Bedeutung der Fruhstadien der imamitischen Shi'ah, *Mardom Nameh*, 1981, pp.45-57.
- (دربارهٔ تشیع امامی)
- 527)----- Was Wasil a Kharijite?, *Islamwissenschaftliche Abhandlungen F. Meier*, 1974, pp.306-311.
- (آیا واصل بن عطاء از خوارج بود؟)
- 528)-----, The study of the development of the Islamic sects, *Acta Orientalia Neerlandica*, Edited by pp. W. Pestman. 1971, pp.82-91.
- (بررسی تطور و گسترش فرقه‌های اسلامی)
- 529)-----, The conception of iman in Islamic theology, *Islam*, 43 (1967), pp.1-10
- (مفهوم ایمان در کلام اسلامی)
- 530)-----, Thoughts on Muslim-Christian dialogue, *Muslim World*, 57 (1967), pp.19-23
- (اندیشه‌هایی دربارهٔ گفت‌وگوی اسلام و مسیحیت)
- 531)-----, Reflections on Al-Ghazali's political theory, *Glasg. Or. Soc. Trans.*, 21 (1965-6), pp.12-24
- (تأملاتی دربارهٔ نظریهٔ سیاسی غزالی)
- 532)-----, The reappraisal of Abbasid Shi'ism, *Arabic and Islamic studies in honor of H. A. B. Gibb*, 1965, pp.638-654
- (ارزیابی مجددی از شیعیگری عباسیان)
- 533)-----, The authenticity of the works attributed to al-Ghazali, *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1952, pp.24-45.
- (صحت انتساب آثار منسوب به غزالی)
- 534)-----, Islamic theology and the Christian theologian, *Hibbert journal*, 49 (1950-51), pp.242-248.
- (کلام اسلامی و متکلمان مسیحی)
- 535)-----, Early discussions about the Qur'an, *Muslim World*, 40 (1950), pp.27-40, 96-105.
- (اولین مناقشات مربوط به قرآن)
- 536)-----, Free will and predestination in early Islam, *Muslim World*, 36 (1946), pp.124-152.
- (ازادهٔ آزاد و قضا و قدر در اوایل اسلام)

- 537)-----, The origin of the Islamic doctrine of acquisition, *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1943, pp.234-247.
- (خاستگاه عقیده اسلامی کسب)
- 538) H. A. Wolfson, Nicolaus of Autrecourt and Ghazali's argument against causality, *Speculum*, 44 (1969), pp.234-238.
- (نیکولاس اهل اترکورت و برهان غزالی علیه علیت)
- 539)-----, Mu'ammar's Theory of Ma'na, *Arabic and Islamic studies in honor of H. A. B. Gibb*, 1965, pp.673-688.
- (نظریه عمر درباره معنی)
- 540)-----, An unknown pseudo-democritean fragment and the Muslim unextended atoms, Politische Ordnung und menschliche Existenz, *Festgabe f. E. Voegelin*, 1962, pp.593-606.
- (قطعه‌ای ناشناخته و منسوب به دموکریتوس و نظریه اسلامی اجزاء لایتجرزی)
- 541)-----, Ibn Khaldun on attributes and predestination, *Speculum*, 34 (1959) pp.585-597.
- (نظر ابن خلدون درباره صفات خدا و مسئله قضا و قدر)
- 542)-----, Philosophical implications of the problem of divine attributes in the Kalam, *Journal of the American Oriental Society*, 79 (1959), pp.73-80.
- (لوازم فلسفی مسئله صفات الوهی در علم کلام)
- 543) J. C. Wilkinson, *The Imamate tradition of Oman*, Cambridge: Cambridge University Press, 1987, pp.415.
- (سنت امامت در عمان)
- 544)-----, Ibadi hadith: an essay on normalization, *Der Islam*, 62, 1985, pp.231-259.
- (حدیثی اباضی: تلاشی برای بازگشت به حالت اعتدال)
- 545)-----, Bio-bibliographical background to the crisis period in the Ibadi Imamate of Oman (end of 9th to end of 14th century), *Arabian Studies*, 3 (1976), pp.137-164.
- (پیش‌زمینه‌های شرح حال نگاری و کتابشناسی برای دوران بحران در امامت اباضیه در عمان، او اخر قرن نهم میلادی تا قرن چهاردهم میلادی)
- 546)-----, The Ibadi imama, *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 39 (1976), pp.535-551
- (امامت اباضی)